

Kalėdos yra šviesos
Ir Laisvės Simbolis

Midwest Inter Library
6721 Cottage Grove Av.
Chicago, Ill. 60637

SANDARA

LITHUANIAN

THE LEAGUE

NEWSPAPER

SANDARA

Published by the
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches Located
In All Principal Cities of the
United States
840 W. 33rd St., Chicago, Ill. 60608
Telephone: YArds 7-4789

Price 10 c.

PENKTADIENIS, GRUODŽIO — DECEMBER 25, 1970 M.

Nr. 52

Linksmiausių Kalėdų Švenčių Visiems!

BRUOŽAI

ŠVENTISA SANDAROS
LAIDA

LIETUVIŲ ĮNASAS Į
ŠIŲ LAIKŲ KALĖDAS
SENESNI IR ŠIŲ LAIKŲ
AIŠKINIMAI

Taigi, kaip matome, tos iškilmingos Kalėdų šventės jau čia pat. Jos atėjo gana greitai, nors ruoštis joms pradėta jau prieš porą, trejetą savaitę. Ma ir alkštes pasipuošę įvairiais kalėdiniais simbolais, blizgučiais; įvairios giesmės ir muzika skelbė apie šias artėjančias šventes, kaip apie nepaprastą ir reikšmingą svečių. Kai prašvito, belaukiant Kalėdų. Mūsų pačių nuotaiškos gero švenčių.

Visa tai yra tvarkoje. Dėka šiam sujudimui, ne ta p nuobodus būna ir pradinis žiemos sezonas.

Kalėdų švenčių garbei ir mes išleidime keik pad dinta Sandaros laiką. Kaip jau pastebėjote, šioje laidoje telpa daugelis sveikinimų ir linkėjimų ne kam kitam, o tikrai jums.

Tuo pat sykiu, jūs rasite šioje laidoje ir nemažai aprašymų apie šias šventes, apie tolimesnę jų praeitį ir visokius joje nuotykius.

Galimas daiktas, jog apie vieną, kitą dalykėį čia suminėta, jau buvute girdęje ankščiau, tačiau yra gerai apie tai laikas nuo laiko prisiminti, nes jie vienokiu ar kitokiu būdu įs jungę ir Kalėdų švenčių celebracijai.

Reikia pabrėžti, jog ir mūsų protėviai nemažai prisidėjo prie šių švenčių iškilimo.

Kalėdos, kaip žinoma, įgyja daug puošmenų ir, tam tikram laipsnyje, prasmės dėka tautoms, gyvenusioms aplink Baltijos jūrą, kur klimatas žiemos metu būdavo šaltokas.

Iš kur gi ir dabar atvažiuoja Kalėdų Senelis — Santa Claus briedius pasikinkęs? Nuo Viduržemio jūros, Afrikos ar Azijos? Ne, Jis atvyksta iš šiaurės ir dar rogėmisi!

Tas jau vienas daug ką pasako apie tai, kuri sritis suvaidino svarbiausią vaidmenį Kalėdų išpopuliarinimui.

Tiesa, su Kalėdomis buvo rišamas, pradedant trečiuoju šimtmečiu mūsų eros, Kristus — Pasaulio Išganytojo užgimimas, bet tai įvyki atžymėdavo tik religiniams apeigoms bažnyčiose, o paskiau puotuose.

Bet kiek vėliau, šiaurietai susispietę aplink Baltijos jūrą pradėjo įnešti į Kalėdas turtingą kralių — savo folklorą, susidariusį rengiamose celebracijose pasilikti grįžtančių Saulutę. Skandinavai sutelkė Kalėdoms

Kalėdos — Kilnesnio Jausmo Diena

Anglų rašytojas Charles Dickens yra parakęs, jog Kalėdos yra: "gerumo laikas, atjautimo, labdarybės ir smagumo laikas". Taip iš tikrųjų ir yra.

Panašūs jausmai ir nuotaiškos yra vyraujant švenčių dieną ir prieš ją.

Tuos jausmus sukėlja įvairūs papročiai, kaip pavyzdžiui: nuolat besikartoją sveikinimai, puošalai, dovanų teikimas ir pan.

Kalėdų šventės atskleidžia prieš mus naują, gražesnę pasaulį, kuriame pasakos pavirsta į tikrovę, kur žmoniškumo jausmas išskyla aukščiau visų kitų. Dėlto šios šventės ir būna linksmos, malonios ir visų laukiamos.

JAV Negruvi Bonna Suteikė Asilumo Teisę

Bonna, Vak. Vokietija. — XII. 16. suteikė asilumo teisę JAV juodukų dezertyriui dėl jo rasės persekėjimo. Atrodo kad tai pirmas toks nutarimas šiam krašte.

Administracinis teismas Ansbacho, Bavarijoje, ši nutarimą padarė.

Juodukas Henry Grant, 32 m. amžiaus, susituokęs su Ingebrog Blaeser, 36 m., Bremenhaven, 1968 m.

Henry Grant teisme pasisekė, kad rengėsi kristi į Svediją ir vėliau grįžti į Vokietiją, kur jį vietinė policija suėmė, bet nepardavė amerikiečių karo policijai.

Santa Claus, vokiečiai — Eglutė, o baltiečiai — laužų deginimą ir šviesos simbolius.

Mūsų protėviams — Kalėdos buvo reikšmingiausia šventė. Ir laikotarpy gyvenimas jiems gana pasunkėdavo. Šaltis varginavo nesunku suprasti kodėl, žiemos visus, an'ego pusnys užversdavo klemus ir kelius Aplinkui gamta atrodė kaip ir mirusi. Ilgos, nuobodžios naktys įkyrėdavo visoms.

Todėl negalėjo būti nieko nuostabaus, jei įvykus persilaukimui, tai yra dienoms pradedant eiti ilgn, o naktims trumpėjant arba ka'p seniau sakydavo Saulutei "atsisukan", žmonėse pasireikšdavo džiaugsmingos nuotaiškos.

Pasveikinimui grįžtančios Saulutės ir buvo rengiamos visokios iškilmės, užuriami laužai, atliekami spėliojimai, ruošiami ballai ir visokie teatrališki vaidinimai.

Dvas'a", kokios niekad negalėdavo būti tikroji "Kalėdų" pasireikšti pietiniuose Europos kraštuose, kur klimatas visad būna švelnesnis ir šiltesnis.

Iš visų gyvūnų tik žmogus sugeba juoktis, nors tam ir mažiausia ituri pagrindo.

— Ernest Hemingway.

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių

LINKIME VISIEMS SANDAROS RĖMĖJAMS,
NARIAMS IR SKAITYTOJAMS.

RED. M. VAIDYLA IR "SANDAROS" ŠTABAS

Degunio Tankai ir Kaukės Traukiniuose

Buenos Aires. — Tarnautojai, aprūpinti su degunio tankais ir kaukėmis, važiuoja traukiniams per kalnus į Boliviją ir Peru, kad atgajvintų susirusius keleivius.

Traukiniai, rieda virš Andų kalnų, pakyla iki 13,000 pėdų ir kai kurie keleiviai suseraga dėl degonio trūkumo.

Argentina turi didžiausią geležinkelio linijos sistemą visoje Pietų Amerikoje; geležinkelio linija apima 26,000 mylių ilgumo plotą.

JAV Pastrauks iš Pietų, Jei ir Komunistai Išeis

Paryžius. — Derybose, vykstančiose Paryžiuje, Sinuo, Vietnamo delegacija paprašė JAV delegaciją, nustatyti datą, kada amerikiečių karinės pajėgos bus atitrauktos iš Pietų Vietnamo.

JAV delegacijos pirm. ambasadorius David K. E. Bruce pranešė, kad amerikiečių karinės pajėgos bus atitrauktos iš Pietų Vietnamo sutartu laiku, jei S. Vietname ir Viet Kongas su savo karinėmis pajėgomis pasitraus iš Pietų Vietnamo teritorijos.

KALĖDINIAI ĮVAIRUMAI

BROLIŠKUMAS IR "GEROS VALIOS ŽMONĖMS" SVENTĖ

Kalėdų šventės visa ko pilnos.

Jose surandi linksmą, gerą nuotaišką, draugiškumą, puošnumą ir visokių prisiminimų. Čia girdi pasakojimus apie Santa Claus, matai aplinkui pasipuošusius bližgančiomis eglutėmis namus, aikštes, krautuves.

Be paljovos, nuo ryto iki vakaro, girdi Kalėdinę muziką, o televizijos programos pilnos kalėdinių vaidinimų.

Iš tikrųjų, jokia pasaulio didenybė taip nebuvo ir nėra sutinkama, kaip Kalėdų šventės.

Kalėdų šventės yra šimtmečių ir tūkstančių metų padarai.

Iš ta laiką žmonės sugebėdavo jas taip pagražinti, išgarsinti, kad šiandien jos yra prašmatniausios meno kūrinys.

Kai kurie rašytojai Kalėdas vadina ir "broliškumo" švente. Tai yra panašu, į ta, kas išreikšta žodžiuose "gera valia žmonėms".

Šiandien apie tai galime kalbėti tik siauresniame plote, daug siauresniame, negu kada nors pirmiau.

Komunistų pavergtose pasaulio dalyse apie "broliškumą" arba "gerą valią" negali būti nei kalbos.

Išnuomuojami Kalėdų Seneliai

Amerikoje yra labai išsiplėtes įvairių dailių išnuomavimas. Tam tikslui yra įsteigtos įvairios įstaigos ir krautuvės nuo vandenyno iki vandenyno, kur gali išsinuoti ne tik įvairias mašinas, bet ir baldus, lėkštes, peilius ir t.t.

Šiais metais šis biznis dar pra plėstas ir galima bus išsinuomotį Kalėdų senelį.

Rockey Mountain institutas, šalpos organizacija aklieams, pinigų sukėlimo tikslu, išnuomuos Kalėdų senelį.

Už 10 dolerių auką, Kalėdų vakarėse aplankys jūsų vaikus Kalėdų senelis, kuris praleis su vaikais apie 15—20 minučių, o susitarus paliks ir dovanas.

Negyvų Žuvų sluoksniai

Olandų jūrų tyrimų laivas Johan Njort keliaudamas Šiaurės jūra tarpe Skotijos ir Danijos, surado apie 80 mylių ilgumo ir keliolikos pėdų storio, nugaišusių žuvų sluoksnį.

Ką Veikia Lietuviai Dabartinėje Lenkijoje

Lenkijoje lietuviai nuo 1957 metų turi veiklią visuomeninės kultūros draugiją su centru Seimuose, skyriais Varšuvoje ir Vroslave.

Draugija išlaiko devynias pradinės mokyklas su 1,425 mokiniais, o Punske gimnaziją, kuri jau išleido 38 paruoštus lietuvius stoti į universitetą.

Kaimuose draugija turi penkis knygynėlius su apie 6,000 lietuviškų knygų.

Be to, veikia apie dešimt įvairių saviveiklininkų grupių.

Sirijsijoje gyvenanti jėzidų giminė, kuri valgomą salotų skaito miršina nuodėme.

Manoma, kad žuvis nugalėdėl dėl vandens užteršimo nuo sintetinių medžiagų pramonės atmatų.

Svarbiausia, kad žuvis suraštos vjetovėje, kurjos veisiasi. Apie ta rašo Olandijos laikraštis.

Lenkų demonstracijos New Yorke

NEW YORK. — Lenkai ir žydai susirinko prie Jungtinių Tautų sovietų misijos ir surengė demonstracijas su plakatais, kaltindami juos įvykiams Lenkijoje. Demonstrantai nebuvo labai ramūs ir pranešama, kad keturi policininkai ir visa eilė demonstrantų buvo sužeisti.

Heath remia Nixoną

WASHINGTONAS. — Britanijos premjeras Heath pareiškė, kad jis pilnai sutinka su Nixonu, kad gali prireikti atnaujinti šiaurės Vietname karinių taikinių bombardavimus. "Jis tai turės padaryti, norėdamas apginti savo pačių, amerikiečių karių gyvybes", pareiškė Heath.

JAV Pareikalavo Tuna Išimti iš Krautuvių

Roma. — New Yorke prof. chemikas Bruce McDuffie pranešė, kad jis rado pavojingo gyvybei gyvsidabrio kardžuvyje (swordfish). Jis būdamas okeanografijos konferencijoje Romoje pasakė laikraštiniams, kad žmonės turėtų tuna žuvį valgyti tik kartą per savaitę, kol FDA padarys galūtinus tyrimus tuna produktu.

FDA agentūra iš Washingtono pranešė, kad 30 dienų laikotarpy visa tuna produkcija, turinti daugiau kaip 0.5 dalį per mil. mercurio būtų išimta iš rinkos.

MASKVA. — Į Maskvą atvyko Egipto delegacija, vadovaujama viceprezidento Ali Sabry. Prašys didesnės ekonominės ir karinės paramos.

JERUZALE. — Arabų teroristai paleido dvi raketas į Jeruzalę. Sužeidimų nebuvo.

Linksmų Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems SLA. Nariams
Ir Visiems Lietuviams

S.L.A. PILDOMOJI TARYBA:

- Povilas Dargis — Prezidentas
- Aleksandras Čaplikas — Viceprezidentas
- Algirdas Budreckis — Sekretorius
- Euphosine Mikuziūtė — Išdininkė
- Stanley Bredes — Išdo Globėjas
- Josephine Mileriūtė — Išdo Globėja
- Dr. Steponas Biežis — Daktaras Kvotėjas

SANDARA

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER
Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA
General Office

140 West 33rd Street, Chicago, Illinois — Telephone YArds 7-4785

SUBSCRIPTION RATES:
In The United States per year \$5.00
In Canada and all Foreign Countries per year \$6.00

Second-class postage paid at Chicago, Illinois.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara.
UZSAKYMŲ KAINA:

Šiuoventose Valstybėse metams \$5.00
Užsienyje metams \$6.00

Dabartinių Švenčių Prasmė

Kalėdos, tas visų laukiamas svečias, jau čia pat. Po ilgų pasirusimų ir visojų rūpesčių galėsime tinkamai pasitikti tas šventes ir smagiai jas praleisti.

Šios šventės iš tikrųjų yra puošnios, turtingos tradicijomis ir giliomis savo turiniais.

Mes išreiškiame geriausių linkėjimų kitiems ir tą patį išgirštam iš kitų.

Sekant įsigyvenusių paprotį, pasidaliname dovanomis, susirenkam bendresnėms vaišėms ir dėka tam mūsų tarpusaviniai ryšiai sustiprėja.

O ką jau bekalbėti apie Kalėdinės Eglutės spindėjimą, šviečiant daugybei įvairiaspalvių lempučių — tikrosios šviesos simbolių?

"Kalėdos, Kalėdos, kas Jūsų nelaukia!" Tai vieno mūsų poeto žodžiai, kuriais išreiškiamas džiaugsmas sutinkant šias šaunias ir reikšmingas šventes.

Bet kiek bekalbėtumėm ir berašytumėm apie Kalėdas, vis vien neįstengtume atpasakoti jų pilnos ir gilesnės prasmės. Tai yra didžiulė, išpūdinga drama, kuri buvo kuriama amžių eigoje.

Mūsų laikais šios šventės yra skiriamos paminėjimui Kristaus — Pasaulio Išganytojo užgimimo. Jo garbei tapo sukurtos giesmės, apeigos ir įvairios iškilmės, o Jam užgimstant angelai paskelbė šūki: "Taika žemėje ir gera valia žmonėms".

Tuo pačiu metu padangėje suspindėjus Betlėjaus bvaigždė, kuri parodžiui trims rytų išminčiams kelią į tą vietą, kur Kristus užgimė.

Senesniais laikais, Kalėdos buvo švenčiamos kaip Saulės sugrįšimo šventė. Saulutės garbei buvo užkuriami laužai, kad greičiau ją atkvietus.

Mūsų protėviai buvo sukūrę daug visokių pasakų apie Saulutės išlaisvinimą iš tamsybės pajėgų jungo ir apie triumfališką jos sugrįžimą.

Šiandieninėje aplinkoje Kalėdos irgi turi nemažesnės reikšmės, kaip ir anais laikais. Mes jas švenčiam dar puošniau ir iškilmingiau, negu mūsų protėviai.

Kūčių stalo šližikai —
Lietuviškas paprotys

dina kleckeliais).
Šližikus, kaip žinom, valgymo su aguonų arba paprastu pienuč primaišant medaus.

Tarpe daugelio kitų Kūčių stalo patiekalų, originaliausias valgis buvo šližikai (kitur vadovavo pagaminti šližikų, tai vie-

PRIE KŪČIŲ STALO

EILERASTIS IS SIBIRO

Tu neverk, motule, kad prie Kūčių stalo
Viena kėdė šiomet jau stovės tuščia,
Kad nelauš iš rankos tau baltos plotkelės
Tas, kurs pernai laužė su tavim slapčia.

Mano vieton šiomet padėk eglės šaką
Lietuvos eglyno, kuris globė mus,
O prie jos uždėk Kūčių stalo žvakę,
Ir sūnaus artumas atgaivins namus.

Kai prie Kūčių stalo maldos žodžiai liesis
Ir vaikus minėsi sielvarte, tyliai,
Mane atsiminus, ašara riedės tau,
Skausmo kalavijai smigs širdin giliai.

Bet neverk, motule, mano sengalvėle,
Laisvė ir tėvynė įkvėpė taip mus,
Daug sūnų ir dukrų Kūčių paplotėlio
Jau nelaužys niekad motinų namuos.

Nelūdek, motule, mes tėvų šalelėj,
Laisvės ryto austrą skelbiam ir iš čia,
Tik uždėki žvakę tu prie Kūčių stalo,
Kad vieta manoj nebūtų tuščia . . .

toje jų, vartodavo sudžiovintus
pyrago gabaliukus.

Šližikų netrūks mums ir šiose
Kalėdų šventėse, nes jų užtek-

tinai prikęps Chicagoje lietu-

viai — duonos kepejai.

Lietuvių Svetingumas
Buvo Plačiai Žinomas

Senieji keliauninkai ir chro-

nikų rašytojai, kalbėdami apie

mūsų protėvių pažymi, jog jie

buvo labai svetingi ne vien sa-

viškiams, bet ir kitataučiams.

Svetingumas, pasak Adomo iš

Bremeno, buvo jų charakterio

ypatybė.

Jie noriai priglaidavo pake-

leivius, patiekdavo jiems ge-

riausio maisto, o išlydinti idė-

davo sūrio, mėsos ir duonos.

Senovės lietuvių šventyklose

keliautojai galėjo sustoti ir

gauti ne vien patarimų, bet ir,

reikšimui išitikus, transportaciją

iki artimiausios sodybos ar vie-

toves.

Miestuose buvo įrengti namai kuriuose dovanai buvo teikiama keliautojams naktyne ir maistas.

Aplinkiniai žmonės atdžiai saugodavo vieškelius, kad einančių ar važiuojančių jais neiš tikrųjų kas nors blogo.

Jeigu svečiui būdavo padaryta kokia nors skriauda namuose, kuriuose jis apsistodavo, tai šeimininkas atlygindavo nuostolius.

Svetimų šalių pasiuntiniai, netgi ir kryžiuočiai, keliaudami per Lietuvą visur sutikdavo malonų priėmimą, ir jokių sargybinių nereikėdavo.

Romantiški Burtai Kūčių Vakare

Kalėdų šventės buvo panaudojamos ir meiliškiems burtams.

Kai kuriose Lietuvos apylinkėse anais laikais merginoms ir jauniems vyrams buvo patariama Kūčių vakare išsigerti p o gurkšnį alaus ar geros devy, niuose skirtinguose namuose.

Atlikus tą, galima būtų tikėtis, jog ilgai netrukus jis ar ji sutiks tinkamą vyrą ar žmoną.

DARBIEČIAI SMUNKA

Londonas. — Pasak Gallup anketos, pravestos dėl "Daily Telegraph", konservatoriai per viršija darbiečius net 13 procentais.

PER ★ ★ ★
MANO ★ ★ ★
KOSTUVA ★

Trys Dienos Švenčių

Seniau lietuviai Kalėdas švendavo net trejetą dienų, ir kiek vieną jų turėdavo ką nors skirtingo.

Per tas dienas nei vaišių, nei linksmųjų netrūkdavo.

Mes dabar ruošiamės Kalėdoms ištisą mėnesį, o jas švenčiame vos vieną dieną.

Tik šiais metais, kai šventės atitenka penktadienį, daug kur nedirbs šeštadienį, o sekmadienį, tai jau savaime "poilsio" diena.

Dar Viena Gera Ypatybė

Svėsdami Kalėdas mes užmirštame vieną geresnių jos reiškinijų, būtent tą, kad su jomis dienos pradeda ilgėti, o naktys trumpėti.

Zinoma, dabar, tai turime pakankamai elektros šviesos, tokio pasikeitimo mes jau kaip reikiant nebeįvertiname.

Apie Gerus Linkėjimus

Visi mes linkim vieni kitiem linksmų Kalėdų

Ir jeigu bent dalelė tų linkėjimų išsipildytų, tai mums užtektų linksmybės ir džiaugsmo ištisiems metams.

Juk linksmumas nieko nekainuoja, o smagumo suteikia visiems.

Taip iš tikrųjų ir turėtų būti.

Kalėdų šūkis: "Taika žemėje ir gera valia žmonių tarpe", kurią paskelbė angelai Kristui užgimus, dar nepasiekė mūsų ir kaip koks satelitas, klajoja aukštybėse.

Kūčios Senovės Laikais

Mokslininkai tvirtina, jog Kūčios jau buvo rengiamos ir žilose senovėje.

Įvairios rūšies valgiai buvo sudedami ant stalo, kad miru-

siųjų dvasios galėtų pasivaishinti prieš Kalėdas.

Prisimenant dangišką šūkį apie "Taiką žemėje", noroms nenoroms turime pripažinti, jog mes atsitoliname nuo tos taikos.

Pažanga į Priešingą Pusę

Blogo ir nemokant išmoks.

LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ Visiems Mūsų Geriems Tautiečiams

Julius ir Theodora Kuzai

MINĖDAMI 25 METŲ SUKAKTĮ NUO

POSTO IR MOTERŲ VIENETO ĮSIKŪRIMO

LINKIME LINKSMŲ KALĖDŲ!

Laimingų Naujų Metų

DON VARNAS AMERIKOS LEGIONO

POSTAS No. 986 ir MOTERŲ VIENETAS

LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ LINKIME

PACIENTAMS, DRAUGAMS IR PAŽĪSTAMIEM

DR. and MRS. P. ATKOČIUNAS

DENTIST
1405 SOUTH 49TH COURT, ILLINOIS 60650
Tel. OLYmpic 2-4276

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

SVEIKINAME VISUS LIETUVIUS
NAUJŲJŲ 1970 METŲ PROGA

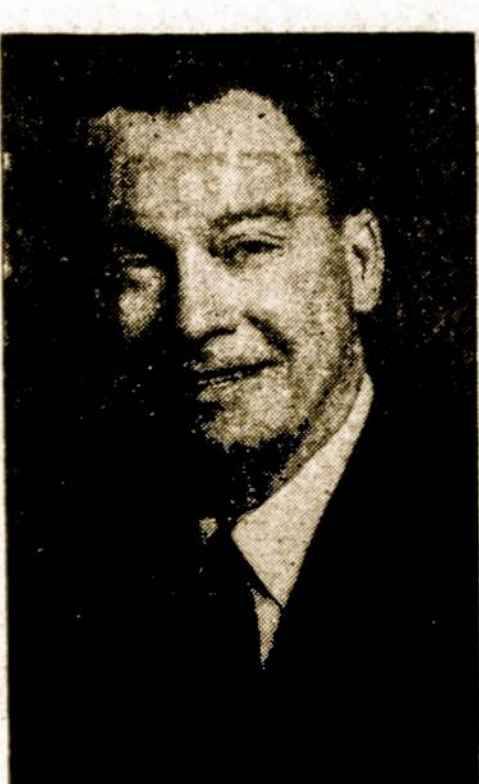
NEW YEAR
greetings

JOHN IR HELEN JAKUBONIS

LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

S. BALZEKAS, Sr.

S. Balzekas, Jr.

DRAUGAMS,
KOSTUMERIAMS
- ir -
VISIEMS
LIETUVIAMS!

BALZEKAS MOTOR SALES, Inc.

"U WILL LIKE US"

CHRYSLER-PLYMOUTH Distributors

4030 Archer Avenue

Phone Virginia 7-1515

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Linkime visiems mūsų prieteliams, lietuviams patriotams daug sveikatos, ištvermės ir pasisekimo darbuose.

MYKOLAS ir PERONĖLĖ KARAIČIAI,

17040 GULF BLVD.,
ST. PETERSBURG, FLORIDA 33708

SVEIKINAME ANTANĄ ir MARYTĘ WALSKIUS

Linksmiausių Kalėdų Švenčių Laimingų Naujų Metų

XAVIER ALFRED ir GENĖ STASHIUS

Cinnaminson, N.J.

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

giminėms, artimiesiems, pažįstamiems
ir klientams linki

Natalija ir Jonas Vazneliai

Maisto Krautuvės Savininkai
2624 WEST 69 STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Tel. 778-8479

KALĖDOS SENU LAIKŲ ŽEMAITIJOJE

Kę Pasakoją Vienas Italas Keliuotojas

Vienas Italas, Aleksandras Guagnin, aplankęs Žemaitiją XV-tam šimtmety, sumini kokias ceremonijas žemaitiai atlieka Kalėdų metu.

Ūkininkas susikvėcia savo gimines arba kaimynus ir bendrai atlieka religines pamaldas.

Jo stalas padengtas šieniu ir apstatytas alumi ir duona.

Paskui i brobą atvedavo gyvuli.

Zinys arba vyresnysis suduoda lazdele gyvuliui per galvą, sakydamas:

„Tau Dievuli, Vaižgantėli, aukojame ir tau dėkojame, kad mums ši metą sveikais išlaikė, dabar tavęs meldžiame suteikti gerą derlių ateinančiam pavasary.“

„Saugok mus geležies ir ugnies, nuo maro ir priešų.“

Tą gyvulį paskiau išvedavo ir po švenčių paskersdavo.

Didesnę dalį mėsos patys suvartodavo.

Atlikę religines ceremonijas, jaunesni susirinkdavo linksminintis, o senieji gerdavo ir visokias pasakas sekdamo.

BŪDINGI DALYKAI IS KALĖDINIŲ PAPROČIŲ

Norvegų ūkininkai prieš pat Kalėdų šventės duoda gyvuliui gerti naminio alaus, kad sustiprintų juos ateinančiam metui.

Anglijos valdytojas Oliver Crowvell (1599—1658, būdamas pats kietu puritonu, uždraudė šventi Anglijoj Kalėdų šventės, sakydamas, kad jos esą pagoniškos.

Tas uždraudimas tęsėsi iki jo mirties.

Sekdami Cromwell, amerikiečių puritonai dabartinėje Mass valstijoje, irgi draudžia šventi Kalėdas.

Beit Dvi Dienos Švenčių

Seniau Kalėdų šventėms buvos skiriamos net trys dienos ir žmonės turėdavo pakankamai laiko baliams, pa linksminimam ir savo kaimynų aplankymams.

Siais metais mes turėsime dvi dienas Kalėdų švenčių ir jas bandykimė kuo geriausiai sunaudoti.

Koki Būna Siurpryzai

Ne vienam jūsu, be abejo, pasitaikė gauti kalėdinę sveikintimo kortelę nuo tokio asmens, kurį retai besutinkate, nors kadaise jis jums buvo gana artimas.

Tokie malonūs siurpryzai steigivina pergyventus momentus ir sukelia nemažai prisiminimų, o visa tai pajavirina ir šias Kalėdų šventės.

Misletoe Arba Amalas – Kalėdų Papuošalas

Amerikoje ir daugelyje Europos šalių tamsiai mėlynas augalas, su baltom uogom ir plačiais lapais, naudojamas Kalėdų papuošimui.

Iš jo daromi vainikai, ryšulukai arba šakutėmis kabinti priė durų.

O tų švenčių piešiniuose jų užtinkam tiek ir tiek. Tai yra „mistletoe“ arba lietuviškai tariant—amalas.

Amalas—parazitinis augalas, nes jis prikimba prie kokio medžio, daugiausia ažuolo ir maitinasi iš jo.

Bet senovės žmonės tikėjo, jog amalas yra atsiųstas iš dangaus ir kaipo tokį reikia gerbti.

Kalėdų ir Naujųjų Metų dieną, įnešus amalą i namus, jis atnešas žmonėms laimę.

Tos pažiūros užsiliko iki šių dienų.

Sutemus Važinėti – Pavojingiausia

New Yorko gatvių ir kelių biūras tvirtina, kad nakties metu važiavimas, nežiūrint sumažėjusio judėjimo, yra tris kartus pavojingesnis, negu dienos metu.

Pagal National Safety Council duomenis, mirtinų įvykių santykis yra 6,3 kiekvienam 100 milijonų nuvažiuotų mylių tamsoje, o tik 2,3 įvyksta dienos šviesos metu.

Ypač reikia būti atsargiems ir vengti važinėti nakties metu arba sutemus, tamsiais žiemos mėnesiais.

Užteršimas Visur

Kad užterštas oras, žemė ir vanduo pramonės kraštuose nieko stebėtina, bet užteršimas plečiasi ir atsiskyrusiose pasaulio dalyse.

Užteršimas pasiekė ir populį riasias Hawajų salas, esančias viduryje vandenyno.

Plečiantis pramonei, atmosferos leidžiamos i vandenyną, užteršia vandenį.

Netoli garsiojo Vaikiki paplūdimio pramonės rajone, iškeltos iškabos įspėjantios, kad vanduo yra užterštas.

Tinka Vazos su Vaisiais

Vaza ar pintinė su vaisiais ir riešutais, papuoštos žalumynais, teikia Kalėdų stalui šventišką nuotaiką.

Raudonieji obuoliai, avokaros vaisiai, tokaiškos vynuogės, migdolai ir „valakiški“ riešutai, ypač tinka tokiam stalo vidurio papuošimui.

— Ką, ar eini nusūsti?
— Ne, mano žmona užmiega, kai aš einu apipiečių.

Šv. Kalėdos Atskleidžia Puošnių Praeities Vaizdų

Sukeliančios daug sujudimų panašūs reiškiniai yra paveldėti iš tolimos praeities laikų. Netgi dabar, atominiame amžiuje, mes nesame linkę atsizadėti to, kas buvo gerbtina anose gadynėse.

Kalėdos tačiau atskleidžia mums ir dvasinių vertybių kuriomis privalėtumėm pasidžiaugti visi, Jos palaiko mumyse ryšį su praeitimi. Jos atskleidžia daug malonių prisiminimų, kurie paguodžia ir geriau mus nutiekia.

Sios šventės gaivina mumyse viltis, jog dabar pergyvenamos sunkenybės ir neramumai gali greitai išsisklaidyti ir pranakti; jos suartina mus su kitais savo tautiečiais, primindamos apie bendrą praeitį, bendrus papročius pergyvintumus ir troškumus.

Jos sušvelnina ir labiausiai egoistiškais širdis, kuriose ne daug tepasireiškia atjautimo kitiems.

Taigi, linksmai pasitinkdami Kalėdas ir išjungdami i plačias, iškilmingas jų celebracijas, mes daug ką gero atliekam sau ir tuo pat sykiu prisidedami prie išlaikymo artimesnių ryšių mūsų tautiečių tarpe.

Tik prisiminkime, kiek visokių pasakojimų buvo sukūrę apie jas mūsų protėviai!

Svarbiausiu reiškiniu rodėsi jiems Saulutės sugrįžimas iš nelaisvės, i kurią laipsniškai i taikdavo ją tamsybės jėgas.

Kaip jau žinome, apie šį laiką Saulė būna labiausiai; atsitolinusi nuo mūsų; dienos trumpiausios, o naktys — ilgiausios.

Bet čia tai įvyksta persilaužimas; Saulė pradeda artėti, trumpinkama naktis ir prailgindama dienas. Ir kas gi nesidžiaugis ir nešlovins tokios permainos!

Kiek vėliau, krikščionybei pradėjus plėtotis, Kalėdoms buvo suteikta kitokia prasmė; jomis atžymėtas Pasaulio Išganytojo — Kristaus ušgimimas.

Senieji iškilmingumai pakelti naujais; didžiosios viltys atėičiai nukrypo i kitą pusę. Kalėdose plačiau pradėjo skambėti šūkiiai: „Taika ir gera valia žmonėse“; visas dėmesys buvo nukreiptas i Betlėjų — Kristaus ušgimimo veitovę.

Tačiau papročiai Kalėdų prasmės neprašalino iš žmonių tarpo senųjų tų švenčių pasitikimo ir minėjimo formų, kurios buvo įsivyravusios iš seniausių laikų.

Pasiliko laužų deginimai, spėliojimai, puotavimai, pasilinksminimai ir pan.

Siandieniniai Santa Claus, Kalėdų Eglaitė, sveikintimų siuntinėjimai, dovanų įteikimai ir

Los Angeles, Cal. Automobilių Taisyimas

Neseniai vietinėje televizijos programoje buvo parodyta, kaip automechanikai apgaujina ir nesąžiningai atlieka mašinų taisymus.

Vietinis gyventojas norėdamas įsitikinti mechanikų sąžiningumu, atlaisvino varžtelę motore ir nuvežė mašiną pas auto mechanikus taisyti.

Vienas mechanikas apžiūrėjęs motorą, pasakė, kad taisymas kaštuos 50 dol. ir kiti mechanikai panašios kainos reikalavo.

Kai kurie vietos lietuviai pradėjo lenkyti auto taisymo kursus kurjuose galima išmokti, kaip patiems pasitaisyti savo automobilius ir keletą šimtų dolerių susitaupyti.

Kursus lanko ir keletas moterų, vienuolių, kurios domisi kokie dažniausiai pasitaiko automobilių sugedimai. Jos norinčios žinoti; kas yra mašinose taisytina; kad mechanikai jas neapgaujintų.

Įnž. Jurgis Mošinskis ir Vytautas Šulaitis labai domisi auto mobilių taisymu.

Sūduvos knygų leidyklos paraginti jiedu jau ruošia spaudai lietuvių kalba auto taisymo vadovėli. Jie sako; kad yra didelis vargas su lietuviškais techniškais terminais; tačiau mano tą kjiūtį nugalėti pasitardami su lituanistikos žinovais. —Vytaas.

LENKIJOS RIAUŠĖSE JAU DAUG UŽMUSTŲ

Varšuva. — Pranešama, kad Dancige nuostolių per neramumus padaryta už 3.3 milijonus dolerių. Radijas sako, kad Dancige, Zopote ir Ggynėje jau esą ramu, bet nieko nesako apie Stettiną.

Pranešama, kad rusų tankai rieda arčiau neramiųjų miestų prie Lenkijos sienos.

Svedijos radijo žiniomis, Lenkijos neramumuose žuvę apie 300 žmonių. Rusijos laivai Baltijoje taip pat sutraukti Lenkijos pakraščiuose.

Atvykstantieji iš Krokuvos pasakoja, kad policija neleidžia važiuoti i prekyvietes aikšte, bijodami didesnių žmonių susibūrimo. Nėra susisiekimo lėktuvais ir su Poznane.

PRANCŪZŲ AUKSAS

Paryžius. — Prancūzų auksas ir dolerių rezervai lapkričio mėnesį padidėjo 334,4 mlj. dolerių ir dabar siekia 6 milijonų, 182 milijonų dolerių, kurių 90 proc. yra auksas.

LENKŲ PARODA VILNIUJ

Neseniai įvykusi Vilniuje atgabendų iš Lenkijos maisto produktų, mašinų ir naminių reikmenų paroda, kurią aplankė apie 80,000 žmonių.

Kartu su tuo viešėjo ir gausi grupė varšuviečių, kurie dirba prekybos centralėse.

Verta Žinoti Jog ...

Demokratų partija populiariai buvo žinoma, kaip „respublikoniška“ ir iki prez. Andrew Jockson laikų, kuris buvo išrinktas pirmam terminui 1928 metais.

Trukšmingas Miestas

Gdytojų patjektais duomenimis, nervinis pakrikimas ir klausos ligos, smarkiai plečiasi Meksiko City.

Pasirodo, kad didžiausias trukšmo kėlėjas gatvėse yra motorinis susisiekimas, nes meksikiečiai labai dažnai naudoja signalizavimą (tribijimą) ir jų lengvos mašinos ir sunkvežimiai dažniausia neturi garso slopinimų—muflerių.

Sakoma, jei trukšmas pasiekia 70—100 vadinamų decibls, yra jau pavojingas sveikatai. Meksiko City trukšmas pasiekia 100—120 decibls, nuo ankstyvo ryto iki vidurnakčio.

Savi vaikai — su sparnais, svetimi — su ragais.

IR LAIMINGŲJŲ NAUJŲ – 1971 METŲ

Linkime visiems Marquette Parko Namų Savininkų Organizacijos nariams, **VALDYBA.**

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

LINKIME VISIEMS NARIAMS, RĖMĖJAMS IR CHICAGO LIETUVIAMS

VALDYBA:

Povilas Masilionis — pirmininkas, Jonas Didžgalvis — vice-pirmininkas, Herman Danta — fin. sekr., Juozas Keturakis — nutarimų sekr., Rožė Didžgalvienė — kontrolės sekr., Adelė Sankus — izdininkė, Antanas Jusas — korespondentas.

Lietuvių Žagariečių Klubas

CHICAGO, ILLINOIS

LINKIME LINKSMŲ KALĖDŲ! LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

JUSTINAS MACKEVIČIUS

Standard Federal Taupymo ir Skolinimo Bendrovės
DIREKTORIŲ TARYBOS PIRMININKAS.

JUSTINAS MACKEVIČIUS, Jr.

Standard Federal Taupymo ir Skolinimo Bendrovės
PREZIDENTAS IR MENADZERIS.

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

HAPPY HOLIDAY

JOHN EVANS bei ŠEIMA ir AGNES MAŽEIKA

Chicago, Illinois

LIETUVĖS BUVO SPECIALISTĖS PARUOŠTI VALGIUS KŪČIOMS

Kiekviena šeiminkė Ka
Nors Nuosavo Patiekdavo

Kalėdų išvakarėse, prie Kūčių stalo sėdasi visa šeima. Vajšėsna būna pakviečiami ir pažįstami, kurie neturi savo šeimos.

Jau seniai yra paprotys Kūčių stala, apdengti šienū. Patys valgiai būna pasnikiški. Valgių gaminimui naudojo ir pieno produktus.

Be silkių, žuvų, grybų, kopūstų, aguonų, medaus ir įvairių daržovių, beveik neapsieinama, tik kiekvienas savajp pasigamina.

Be to, pateikiami įvairūs saldūs valgiai.

Lietuvoje kaimas mėgdavo avizinį kšielių.

Nors jis nėra ypatingai skanus, bet kiekvienas turi paragauti.

Taip pat išverdami kviečiai, pupos arba žirniai.

Bet ir pagaminti vieną ar kitą valgį reikia mokėti.

Bet bent trumpai susipažinkime su tų "patrovų" paruošimu.

Silkės su Paspirgintais
Svogūnais,

Geros rūšies riebias silkes reikia gerai išminkyti.

Išmitytas silkes nulupti, išvalyti ir suplaustyti į 4 ar 5 gabalėlius.

Silkes, gražiai sudėjus ant lėkštės arba pusblūdžio.

Suplaustyti riekutėmis svogūnų ir paspirginti juos aliejumi iki truputį pagels.

Paspirgintus svogūnus truputį atausus, bet dar šiltus, užpilti ant silkių.

Valgyti su virtomis bulvėmis.

Daržovių Salotėliai

Įvairiasvartas daržoves: bulves, morkas, burokėlius, pupeles ir kt., taip pat ir raugintus kopūstus, burokėlius ir agurkus suplaustyti pusanthro colio didumo į gabalėlius, pridėti keletą marinuotų arba sūdytų grybų, taip pat smulkiai suplaustą morkytą silkę ir kietai virtą kiaušinį.

Viską sudėjus krūvon, užpilti gero aliejaus, truputį citrinos sulčių arba acto, viską gerai sumaišyti ir leisti dvi valandas pastovėti.

Paduoti į stala, papuošti įvairiais suplaustais burokėliais, morkomis ir kiaušiniai.

Kopūstiniai su Grybais

Ir Ryžiais

Įdėti į verdantį vandenį kopūsto galvą.

Kai suminkštės, išimti iš vandens, išskirstyti lapus, vėl sudėti į verdantį vandenį ir keletą kartų užvirinti.

Paskui išimti, sudėti ant rėčio, kad vanduo nutektų.

Atskirai išvirti atskirose stiklinėse vandens 80 gramų, bet labai nesuvirinti.

Išvirti 50 gramų džiovintų grybų ir du kiaušinius.

Paspirginti aliejuje du svogūnus.

Grybus kiaušinius smulkiai sukapti.

Viską — ryžius, grybus, kiaušinius ir svogūnus gerai sumaišyti ir pasūdyti, pagal skonį.

Pagamintą masę sudėti ant kopūstų lapų.

Lapų kraštus užlenkti, ir perrišti siūlu, kad neišsivyniotų.

Visus kopūstinius sudėti į puoda, užpilti truputį viralo (kuriame virė kopūstai) ir grybų sultinio (sunkos) ir pridengus, patroskinti.

Iš grybų sultinio padaryti grybų padažą.

Aguonų Pienas

Nuplūdyti pusę svoro aguonų ir gerai sutrinti, kad grūdėliai susitrintų.

Įpilti 5 stiklines vandens, išmaišyti ir palaikyti vieną valandą, paskiau persunkti ir per drobėlę gerai išspausti.

Aguonų pienu pasakoti cukrum arba medum.

Atšaldinti aguonų pienu paduodant į stala.

Virtų kviečiai

Gerai nuplūsti kviečių grūdus, išvirti, kad būtų minkšti.

Valgyti šaltus su aguonų pienu arba praskiestu medum.

Praskiestas Medus

Praskiesti su vandeniu (2 stiklines) 1 stiklinę gero medaus), užvirinti ir atausinti.

Duoti prie kšieliaus ir virtų aviečių.

PIRMUTINIS POLITIKAS

Amerikiečių laikraštinnikas, John Higgins pavadino Kristofą Kolumbą kolitiku. Kodėl?

— Kristofas Kolumbas buvo pirmutinis politikas, nes jis nežinojo kur keliauja, o kai atvyko į vietą, nežinojo, kur randasi — ir visa tai už svetimus pinigus!

Geriau ką nors pamesti, negu niekad to neturėti. (Sagan).

Kūčių Vakaras Yra Susijęs Su Įvairiais Burtais, Dvasiomis

Kūčios senesniais laikais buvo, taip sakant, slenkstis į Naujus Metus, nes apie tą laiką žvilgtelėdami į ateitį, mūsų toji ateitis atneš; gerą ar blogą protėviai bandydavo atspėti ką derlių, sveikatą ar ligas ir pan.

Bet šiuo atžvilgiu jie nebuvo vien pasyvūs spėjimai, kurie dairėsi aplink ir laukė ką suteiks likias.

Mūsų protėviai buvo gana išmintingi. Jie naudojo visokias priemones paveikti į geras laumes ir dvasias, kad jos pašalintų nuo žmonių blogybes ir ap rūpintų tuo, ko jie daugiausia pageidauja.

Ryšiai su tomis nematomomis paslaptingomis dvasiomis, kurios kontroliuoja žmonių gyvenimą, buvo palaikomi įvairių apeigų, burtų ir žodžių pagalba.

Kiekvienam pageidavimui ir troškimui buvo vartota skirtinga formulė, arba maldelė, kurias turėjo išgirsti nematomos dvasios.

Dabar pažiūrėkime kaip tas viskas atrodė praktikoje.

Zinoma tokią dieną, kaip Kūčios, žmonės vengdavo dirbti ir visą dėmesį koncentruodavo į visokias ceremonijas ir burtus.

Pirmiausiai paruošdavo skirtingą valgi, su kšieliais iš avių miltų, šustinio, džiovintų grūdų, grybų slizikių, uogų, aguonų pieno.

Buvo manoma, jog tą vakarą namus aplanko įvairios dvasios ir žinoma, jas reikia tinkamai pavaišinti.

Bet kadangi dvasios niekad nebuvo alkanos, tai maistą sudorodavo patys žmonės.

Jau visiems buvo žinoma, jog

Kūčių naktį gyvuliai ima kabėti tarpusavyje ir pranašauti kas ir kada atsitiks, tačiau žmoniems nevalia buvo klausytis tų pranašysčių.

Kodėl gyvuliai tą naktį atrodė išmintingesni už žmones? Labai paprastai.

Dvasios įlysdavo į tuos gyvulius, ir šnekučiuodavos tarpusavyje.

Panašiai, dvasios ir dievaičiai patekdavo į medžius, ypatingai į ažuolus ir iš jų šlamėjimo spelioldavo dievų valią.

Kūčių naktį slankydavos ir piktos dvasios.

Būriai raganų judinėjusios ant tuščių avilių, ieškodamos žmonių, kuriuos galėtų "užkerėti".

Kai kuriose apylinkėse moterys net iki pradžios šio šimtmečio nešiodavo ant kaklo Devindrekį, juodą šakelę, apsisaugojimui nuo raganų.

Gyvulius saugodavo nuo raganų, rūkydami tą pačią šaknį.

Spėliojimų apie ateitį buvo devynios galybės.

Suvalgę Kūčių vakariene, traukdavo šieną — kas ištraukia ilgesnį, tas ilgiau gyvens, kas trumpą — tas greitai mirs.

Mergaitės klėty ant stalo uždegdavo žvakę ir paskiau žiūrėdavo į ją per rakto skylutę. Jei žvakutė gražiai dega, viskas klojasi gerai ir mergina greitai ištekės, jeigu ne — kas nors tokio atsitiks.

Kartais merginos išnešdavo į lauką pelenus ir paberdavo juos.

Kurion pusėn vėjas neša pelenus, iš ten atjos piršliai. Norėdamos gauti dar tikslė-

nių žinių apie būsimą vyrą, jos paimdavo lazda ir ranka matuodavo, sakydamos: našlys, baslys.

Jei paskutinysis bus našlys, tai gaus našlį, jei baslys, tai bernelį.

Tą patį dalyką bandydavo atspėti iš šarkos (pakščio).

Jei šarka tupi ramiai, tai bernas bus lėtas ir senyvas, jei kraipo uodegą į šalį — bus jaunas ir smarkus.

Ir vištos kartais turėdavo daug ką pasakyti.

Jei traukia iš pečkos (vištėdės, vištelė jirma geria, o paskui lesa, tai vyras bus girtuoklėlis.

Kūčių vakarą merginos gūla ir stebi, kas joms prisapnuos, už to ištekės.

Norėdama atspėti sekančių metų derlių, irgi vartodavo visokių gudrybių.

Kūčių vakare šeiminnikas ištraukdavo iš stogo šiaudų ir žiūrėdavo, jei yra varpa, tai rugiai blogai užderės.

Jei tą vakarą dangus žvaigždėtas, tai gyvuliai gerai auks.

Kad bitės vasarą neštų daug medaus, tai kaimynus reikia pavaišinti alumu.

Iš čia ir atsirado tokia dainelė:

Nebūk skūpus, bitininkėli,
Atnešk kūčių vakarėliui
Alučio stiklelį.

Iš to, kas aukščiau pasakyta, jau galima suprasti, kaip mūsų protėviai buvo susirūpinę kas atsitiks netolimoj ateity.

Jie atidžiai ir stropiai sekė gamtos apsiirškimus, jie griebsi visokių priemonių patirti neišvengtino likimo nuosprendį.

Ir tame nieko nuostabaus. Anais laikais jie nesuprato gamtos paslapčių.

Jie nežinojo kaip atsiranda vėjais, iš kur kyla audros, kodėl saulė "pranyksta" žiemos

LINO DROBĖ

Pasižūrėk, ką sesė daro Iš lino drobes ausdama. Čia lygumų dažai šakoti Ir tvyksta saulė grimzdama,

Kai tu žvalgeisi pakraščiuose, Linai lydėjo mėlynai. O pasakyti: ar rietimuos Tos pačios brastos ir linai?

Merginos pirštai audžia žiedus Iš lino pluošto ir svajas, — Su vyno buteliu turtingas Jaunjis rudenį atjos.

Ir tu žiūrėk, ką sesė daro Iš lino drobes ausdama: Ji užsimasto, atsidūsta, Tartum bernelio laukdama.

TURISTĖS

Pereitą vasarą Vengrijoje buvo pastebėtas kregždžių lizdas, sulipdytas prekybinio vagono pastogėje

Geležinkeliečiai globojo tą lizdą, kuriame buvo periami keturi paukščiukai.

Jų maitinimas pareikalavo iš tėvų nemažai pastangų, nes vagonas judėjo iš vienos vietos į kitą.

Kregždukai jau išaugo ir laisvai skraido, bet jų lizdas pasilieka prie vagono.

Gal būt jis bus panaudotas ir sekančiais metais.

metu ir pan.

Jiems atrodė, jog tą viską kontroliuoja geros ir blogos dvasios, kurios iš anksto nusprendė kas ir kur turi įvykti.

Žmonės taip pat tikėjo, jog jų gyvenimas yra tų dvasių rankose ir be jų žinios nė plaukas netukris nuo galvos.

Dėl to jie taip domėdavosi atspėjimu ką tos dvasios yra nulėmusios ateičiai.

LINKSMIAUSIU KALĖDŲ ŠVENČIŲ Ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

VISIEMS MŪŠŲ DRAUGAMS ir VISIEMS LIETUVIAMS

KUTCHINS ŠEIMA

Sunki Kova

Medicinos pasaulyje kelia baimę, nes atrodo, kad pralaimima kova prieš kai kurias bakterijas ir virusus.

Antibiotikai buvo nugalėję daugelį ligų sukėlėjų, bet pastaruoju metu, kas kart daugėja ligų sukėlėjų, atsparių antibiotikams. Kai kurios rūšys bakterijų, nužudo daugiau, negu žūsta susisiekimo nelaimėse.

Vaistams atsparūs ligų sukėlėjai vadinami grama negatyv bakterijos.

Jos daugiausia pasireiškia pas ligoninių ligonis, pakeldamos mirtingumo procentą.

Meilė Grenlandijoje

Garsus keliautojas grįžo iš Grenlandijos.

— Eskimų kalboje, — pasakoja jis draugų būryje, — posakis "aš myliu tave" skamba — "Unifgrentuinfinjunruz".

z — Viskas tvarkoje, — pastebėjo vienas klausytojų. — naktis ten tęsiasi pusę metų.

PANEMUNIŲ BALADĖ

Per visą naktį per visą naktį Nemunas šniokštė, Nemunas dūko. per visą naktį laukėm tebuklo.

Kai atsibus duonkepė krosnis, kai sujudėjo klumpės palovėj, —

į juodą krantą, į juodą krantą baltą lavoną bangos išplovė

Zemę pajutęs, jis atsistojo, ėjo į kaimą prašyt nakvynės.

O ant krūtinės žaizda liepsnojo, žaizda liepsnojo ant jo krūtinės.

Per visą kaimą ėjo ir ėjo, iš amžinųjų šaltinių gėrė.

Kaimas drebėjo, kaimas tylėjo,

kaimas nieks durų jam neatvėrė

Per visą naktį, per visą naktį Nemunas šniokštė, Nemunas dūko.

GIMUSI LIETUVOJE TURI

9 KOLEGIJŲ DIPLOMUS

Jų Tarpe ir Medicinos Gydytojos Diploma

Siuo metu Florencijoje, Italijoje, gyvena Berta Bermanaitė Messerer, kuri moka 18 kalbų ir turi 9 diplomus iš universitetų ir kolegijų.

Dabar ji studijuoja Florencijos universitete, inžinerijos skyriuje, nors jau yra sulaukusi 65 m. amžiaus.

Ji gimi Lietuvoje, kur užbaigė medicinos mokslus.

II pas. karo eigoje ją buvo sučiupę naciai ir įmetę į Bergen-

Per visą naktį mes nemiegojom, per visą naktį laukėm tebuklo.

Į juodą krantą, į juodą krantą baltą lavoną bangos išplovė. Dieve, tu mano, Dieve tu

nieks kaimo durų jam neatvėrė!

Bergan koncentracijos stovykla.

Berta išliko gyva tik dėl to, kad ji buvo gydytoja, tuo tarpu, kaip jos vyras, vaikas ir giminės buvo nužudyti.

Vakarų Vokietijos valdžia jai yra sumokėjusi \$32,000 atlyginimo, o dabar moka \$250 mėnesinės pensijos. Dėka to ji gali studijuoti ir pragyventi.

Kiekvieną dieną Berta praleidžia prie klygų nuo 12 iki 14 valandų.

Užbaigus inžinerijos studijas, Berta žada grįžti veterinarijos mokslo.

Bėda, iki šiol Berta Bermanaitė Messerer nepasinaudojo nė vienu įgytu diplomu arba profesija.

VATIKANAS. — Popiežiaus sveikata pagerėjo, ir jis sekmadienį jau galėjo kalbėti iš savo balkono į susirinkusius. Palinkėjo visiems linksmų Kalėdų.

Meilės dalykuose akys daugiau lemia, negu žodžiai.

O vistik bazė Kuboje stato

NEW YORK. — Time magazinas skelbia, kad nežūrint sovietų paneigimo, Cienfuegos uoste Kuboje rusai atominiam povandeniniams laivams bazę baigia juosti. Statomas bunkeris atominiam užtaisams, prieš laivinės apsaugos geležinė tvora ir priešlėk'uvinių raketų bazė. Statoma dar prielauka povandeniniams laivams ir kiti pastatai.

Ir Londone

LONDONAS. — Keturi tūkstantčiai lenkų emigrantų žygiavo Londono gatvėmis su plakatais, šaukdami: "Šalin Maskva, tegyvuoja laisva Lenkija". Demonstrantai priėjo sovietų ambasada, sugiedojo Lenkijos himną ir ant durų bei tvorų prikliauvo prieš Maskvą nukreiptų šūkių.

MASKVA. — Sovietų Sąjunga ir komunistinė Kinija pasirašė raštą, kad sureguliuoja jas skiriančių upių ir jų salų priklausomybę.

Lietuvos himnas per televiziją

WASHINGTONAS. — Gruodžio 11 d. jauni washingtoniečiai studentai suorganizavo ir tvarkingai bei įspūdingai pravedė demonstraciją, išryškindami Kudirkos tragediją plakatu įrašais ir nešamu karstu. Demonstracijos eiseną prasidėjo nuo Valstybės departamento ligi Coast Guard vyriausiosios būstinės. Tenai, tik šiais metais pradėjęs studijuoti Antanas Dambriūnas perskaitė atsisaukimą (kurio lapeliai buvo dalinami praeiviams). Po to buvo sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Buvo malonu žiūrėti per Washingtono televizijos s'otis šią demonstraciją, klausytis giedamo Lietuvos himno ir komentatoriaus pastabų, kad tai buvusi tvarkinga, švariai apsiengusių lietuvių demonstracija. Prie lietuvių šioje demonstracijoje buvo prisidėjusių ir jų draugų amerikiečių.

18-kos metų balsuoti galės

WASHINGTONAS. — Vakar Aukščiausiasis teismas pripažino, kad jaunuoliai 18 metų gali balsuoti, kai renkami federaliniai pareigūnai, prezidentas su viceprezidentu. Tas neprieš'arauja Konstitucijai. Tačiau valstybių pareigūnų rinkimuose amžiaus riba priklauso nuo tos valstybos Konstitucijos. Tokiu būdu Illinois aštuoniolikmečiai prezidentą rinkti galės, bet gubernatoriaus — ne.

Laird į Aziją

WASHINGTONAS. — Gynbos sekr. Laird paskelbė sausio 5 d. išskrisias keliauti po kai kurias Pietryčių Azijos šalis. Aplankys P. Vietnamą ir Tailandą, norėdamas, kaip jis pasakė, "įvertinti vietnaminio pažangą, karinę padėtį ir programą, numatančią teikti karinę pagalbą" šioms šalims.

— 1,000,000 laisvų lietuvių — 1,000,000 dolerių Lietuvos išlaisvinimo darbui: aukokime Tautos fondui.

Union Federal DOVANOS

STALO INDAI

4 gabalų stalo indų komplektas. International Silver Co. gamybos, veltui duodamas atidarusiems naują \$100 taupymo sąskaitą arba tokią sumą įnešus. Esama taupymo sąskaita. Po to, su kiekvienu \$25 ar didesniu indėliu — Jūs galite pirkti tokį pat 4 gabalų komplektą tik už \$2.95 — mažą krautuvių kainos dalį. Yra daugiau gražių namams reikmenų už žemą kainą. Tie puikūs indai yra tikras stalo papuošalas ir kelia malonumą prie bet kurio valgio. Mes kviečiame Jus pasinaudoti šiuo pasiūlymu ir dar šiandieną paimti dovanas. Tik vienas komplektas veltui duodamas sąskaitai šios programos metu. Pasiūlymas prasideda 1970 m. gruodžio mėn. 3 dieną ir baigiasi 1971 m. gegužės mėn. 15 dieną.

UZDIRBKITE IKI

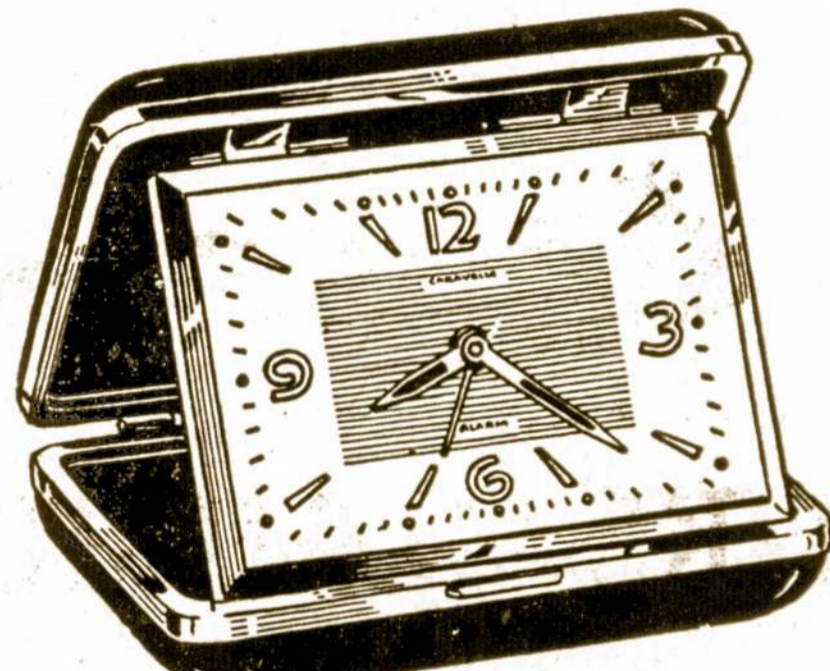
6%

METAMS
UZ CERTIFIKATUS

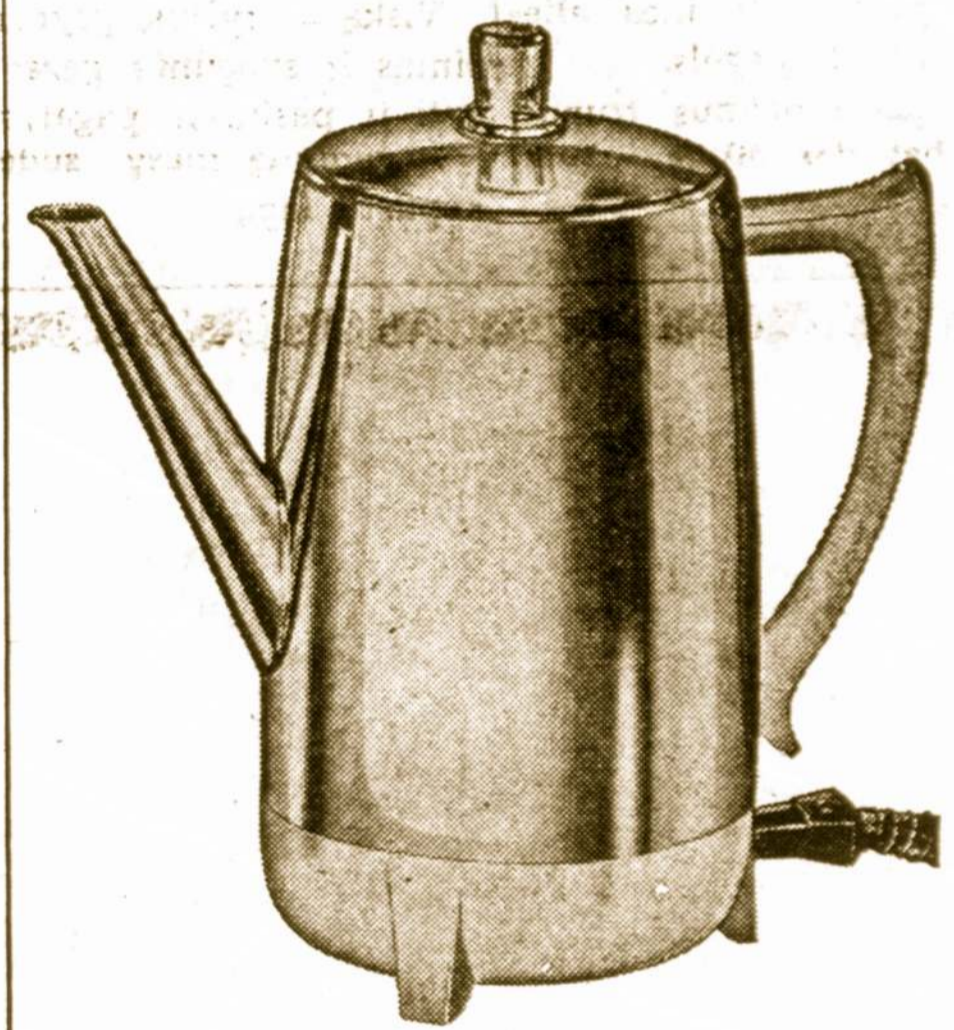
5%

METAMS
UZ TAUPYMO
SĄSKAITAS

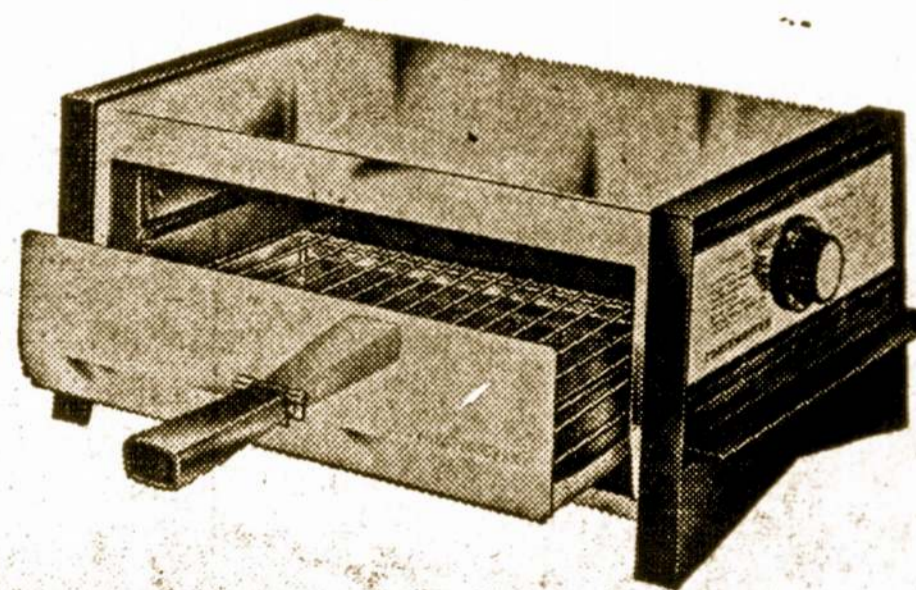
Įneškite \$1,000 ar daugiau ir Jūs galėsite pasirinkti parankų Bulova kelionės laikrodį arba West Bend kavos virduklį. 5,000 dol. ar didesnis indėlis Jums suteiks galimybę pasirinkti Toastmaster broilerį arba G. E. radiją ir laikrodį. Pasiūlymas pradeda galioti gruodžio 3 dieną ir baigiasi 1971 m. sausio 30 dieną.

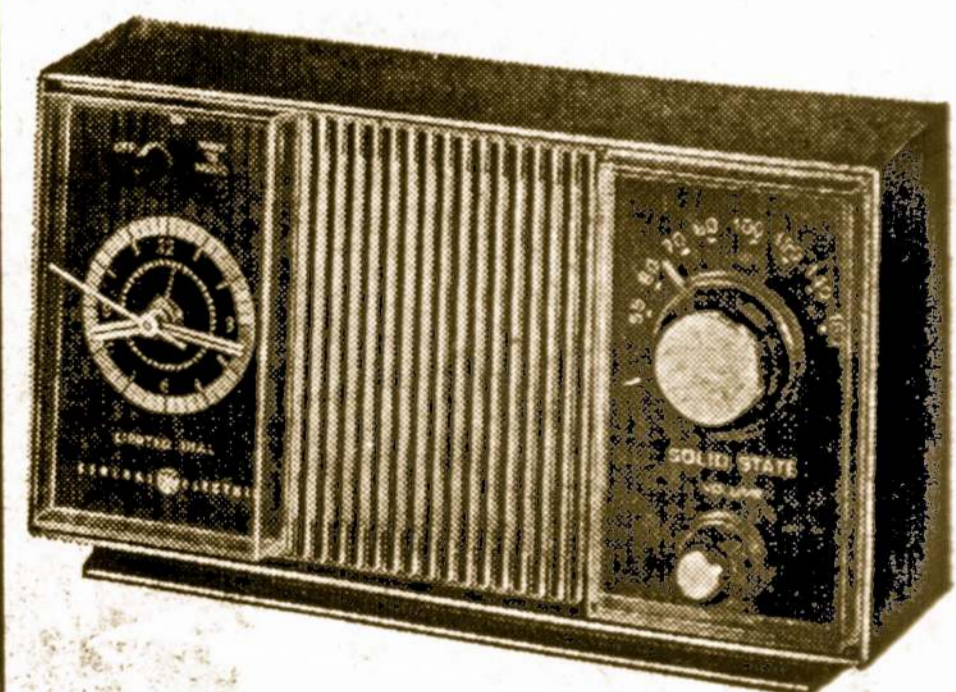
BULOVA KELIONĖS LAIKRODIS — ŽADINTOJAS yra parankus ir praktiškas visai šeimai. Jis tinka namuose ant stalo ir patogus keliaujant. Tamsioje šviečia numeriai ir rodyklės, gražiais odiniais viršeliais.

WEST BEND AUTOMATISKAS KAVOS VIRDULIS. Įjungus elektrą, išverda kvapi kava, kuri laikosi gerioji temperatūroje... visai automatiškai. Nuo 5 iki 9 puodukų kavos gražiame užgrūdinto aluminijaus inde.

TOASTMASTER FIRMOS BROILERIS IR TOSTERIS. Iškepa mėsą, sušildo sumuštinis, išverda užsaldytus pietus. Dvieju pozicijų lentyna, išimamos broilerio rinkės. Automatinė temperatūra nuo 200 iki 450 laipsnių.

G. E. MASYVUS LAIKRODIS — RADIJAS. Pažadina nustatytu laiku automatiškai kontroliuojant garsą, švelnaus medžio atspalvio kabinetas turi apšviestą chromo skalę, kristalinį priekį.

UF UNION FEDERAL SAVINGS

3430 South Halsted Street • Chicago, Illinois 60608 • Phone 523-2800

KALĒDINĖ EGLUTĖ - PRIMENA SENOVĖ

Daugelis dabartinių kalėdinių simbolių ir puošinių yra liekama iš tolimųjų laikų. Paimkime, kad ir tokią eglutę. Pagal užrašus, ji buvo pirmą kartą įtraukta į šių švenčių minėjimą Vokietijoje apie 1600 metus.

Tačiau tik viduryje XVII-to šimtmečio Kalėdinė pradinė eglutė išivyravo Olandijoje, Prancūzijoje, Anglijoje, Lietuvoje ir kitur. Eglutės pasidarė populiarios ir Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Jos yra apšviečiamos

Burtai, Surišti su Kalėdų Šventėmis

Merginos Bandydavo Atspėti Kokį Teks Joms Vaikiniai

Metų pabaiga, kurioje atitinka Kalėdų šventės, buvo surištos su visokiais burtais.

Seni, barzdoti krivaičiai ir žižva-gzdes, jų mirgėjimą ir komnias burtininkai, išidėmėdavo binacijas, kad atspėtų ką pranašauja dievai.

lemputėmis, papuošiamos sidabriniais siūleliais, skambučiais; apkabinamos saldumais ir pan. blizgučiais.

Bet dabartinė eglutė su savo mirgančiomis šviesomis yra moderninė versija senovinio įpročio uždegti laužus Kalėdų išvakarėse.

Tokiais laužų kūrenimais mūsų protėviai atžymėdavo užbaigimą ilgos nakties ir tuo pat sykiu pasveikindavo "grįžtančią" saulutę.

Kita gana ryški tolimųjų laikų liekana šiose šventėse tai Santa Claus, važiuojantis rogėmis su ilgaragiais briedžiais. Pagal viską, tas Diedukas privalėtų dabar skraidyti lėktuvu, bet niekas ir šiais laikais nėra linkęs modernizuoti tą įsigyvenusį mūsų tarpe vaizdą.

Is tikrųjų, jei mes šventumėm Kalėdas be paveldėtų iš praeities tradicijų, be gilesnės tų švenčių prasmės, be įprastų papuošalų tai iš jų pradingtų daug grožio ir puošnumo.

Kiti guduoliai eidavo klausytis ką "kalba" gyvuliai, kių burtų, kad patirtų ar greit Merginos gi griebdavosi visos susiras sau vyrą. Sapnų aiškinimas buvo svarbi profesija.

Ugnis, vaškas, varnų gaudymas, siūlų nėrimai ir panašūs dalykai vaidindavo svarbų vaidmenį burtuose.

Žmonės, matyt, pigiu būdu norėjo išrišti tą, ko neišstengia atlikti ir didžiausi mokslininkai šiandien, būtent, ateities atspėjimą.

Kalėdiniai Žaidimai Lietuvos Kaime

Prieš šimtą metų, gal ir daugiau, Lietuvos kaimuose mėgdavo žaisti.

Vasaros metu išėdavo į pievas, žiemos metu jaunimas susirinkdavo pas kaimynus.

Taigi ir Kalėdų antrą dieną bei trečią dieną skirdavo visokiems žaidimams.

Populiarus žaidimas buvo žiedo dalinimas, bėgiojimas aplink ratu sustojus, gaudymas užrištom akim ir panašiai.

Tie žaidimai užsiliko iki mūsų dienų.

Viešas, daugiau komplikuo-tas žaidimas buvo "avelių" gany-mas".

Cia įvesta pasikalbėjimai tarp vilko ir piemenio, kuris saugo avelas.

Sustačius dešimtį berniukų ir tiek pat mergaičių, piemuo sakydavo:

"Ganau, ganau avelas, vilką botagu nubaidsysiu, šuneliais apsiundysiu..."

Tuo tarpu vilkas iš kertės atsakydavo:

"Ko tu nori, ar aš dėl tavo avių ir su ožiu negaliu pažiūrėti per tvorą?..."

Tokie "ginčai" tęsiasi iki vilkas neišgaudydavo visų avelių-mergaičių, arba pačiam reikėjo bėgti į mišką.

Šio žaidimo esmė buvo tokia: vilkas išbėgdavo iš savo kampo ir bandydavo paliesti savo ranka avytę, o paškiatu vėl sugrįžti į savo kampa, nepaliestas piemens.

SU KALĒDŲ ŠVENTĖMIS SURISOTOS PATARTĖS

Jei Kalėdose laukai ne balti, tai pavasary reikės šalti.

Jei Kalėdų metu nukrinta sinego, tai galima tikėtis gero derliaus vasaros laiku.

Kalėdų šventėse turėtum įsileisti į namus, kad ir didžiausią savo priešą.

Kas anksti atsikelia Kūčių rytmetį, tas nebus mieguistas iš-tisus metus.

Jei Kalėdose šaltis griebia už nosies, tai Velykose saulutė kaitins veidą.

Pratartas žodis paukščiu nus-krenda, o raštu pareikštas, am-žiams pasilieka.

AUSKAITIŲ BURTAI

Gerokai prieš Kalėdas aukš-taičių mergaitės nuskindavo vyšnių šakelę ir įstatydavo į bonką su vandeniu.

Tą bonką pastatydavo į tam-sią vietą ir į ją pažiūrėdavo tik po Kūčių vakarienės.

Jei šakelė pražydo, tai mergi-na susituoks ir jeigu žiedai yra prie pat viršūnės, tai vestuvės bus greitai, metų pradžioje, o jei prie pat bonkos kaklo tai tik metų gale.

Peretais metais aš tą kaip tik išbandžiau, bet nieko iš to gero nebuvo, nes vyšnių šakelė visai nepražydėjo.

Koks grūdas, toks ir ragai-šis.

Jeigu žmogus būtų toks gob-šus, kaip voras, tai jis kasdieną suvalgytų du jaučius, 12 avių 10 kiaulių ir 4 statines žu-vy.

KALĒDŲ PAPROČIAI SKIRTINGI VISUR

Kalėdiniai papročiai įvairiose šalyse labai skirtingi ir būdingi tų kraštų tradicijai.

Daugely Vokietijos vietovių gyventojai Kalėdoms prie namų padeda duonos kepalėlį ir smulkių pinigų.

Anksčiau vokiečiai Kalėdų metu kits kitą apdalindavo "laimės pinigais" tuo būdu pareikšdavo ateičiai linkėjimų.

Italijoje yra vietų, kur kalėdinės dovanos yra dalinamos ne šių švenčių dienomis, bet per Tris Karalius, tai yra sausio 6 diena.

Vaikams dovanas atneša de-besimis skrendas gerasis Senelis, kuris į namus patenka pro kamina.

Italai mėgsta vienas kitą apdalinti linkėjimais ir užmerk-ti ir atidaryti savo akis dova-nomis.

Belgijoje yra įprotis, per Ka-lėdas apšviesti miestus.

Anksčiau tam buvo naudoja-mos alyvos ir žibalinės lempu-tės, bet vėliau įsigalėj ovysur elektra.

Antverpene, Belgijoje per Ka-lėdas būna ypatingai apšvie-stos ne vien gatvės, bet ir žy-mesnieji pastatai, paminklai, aikštės.

Belgijos sostinėje - Briuse-lyje yra apšviečiamos kanalų krantinės o be to, išstatoma bent 300,000 žibintų, krosnelių bei kitokių šviesos šaltinių.

Austrijos sostinėje - Vienoje

ATSARGUMUMAS

Kalėdų dieną laukta svečių. Sei-mininkė įeina į kambarį ir pa-mato vyrą slepiant knygas į spintą.

—Susimildamas, Jurgeli! Ką tu darai? Juk pas mus ateis pa-doriausi žmonės. Niekas iš jų nevangs tų knygų!

— Ne tame reikalas. Jie gali atpažinti nuosavas...

Ispaniškai žodis "esposa" rei-škia "žmoną" ir "retežiukus".

LINKIME LINKSMŲ KALĒDŲ

Visiems Mūsų Geriems Tautiečiams

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
Furniture Center, Inc.

Marquette Parke, 6211 So. Western Avenue
Vedėjas J. LIEPONIS
PRospect 8-5875

Linksmų Kalėdų Švenčių!

Linkime Visiems Lietuviams

John Evans-Evanauskas

Chicago, Illinois

Mutual Federal Bendrovė Linki Visiems

Christmas SEASON'S CHEER

VADOVYBĖ:

- PETER KAZANAUSKAS
Prezidentas
- CASIMIR G. OKSAS
Ekzek. Viceprezidentas
- WALTER MISEVICH
Vice Prezidentas
- STEPHANIE SIMONAITIS
Sekretorius, Iždininkas
- ANTHONY L. LAPINSKAS
Sekr. Iždininko padėjėjas ir advokatas.

DIREKTORIAI:

- PETER KAZANAUSKAS
- PETER KRAUJALIS
- ANTHONY L. LAPINSKAS
- WALTER MISEVICH
- CASIMIR G. OKSAS
- JOAN OKSAS
- STEPHANIE SIMONAITIS

DARBO VALANDOS:
DARBO VALANDOS: nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Pirmadienį, Antradienį ir Penktadienį nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Ketvirtadienį nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Seštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų.
Trečiadienį uždaryta visa diena.
Automobiliams pastatyti aikštė greta mūsų įstaigos

Mutual FEDERAL Savings
CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT
AND LOAN ASSOCIATION

2212 WEST CERMAK ROAD

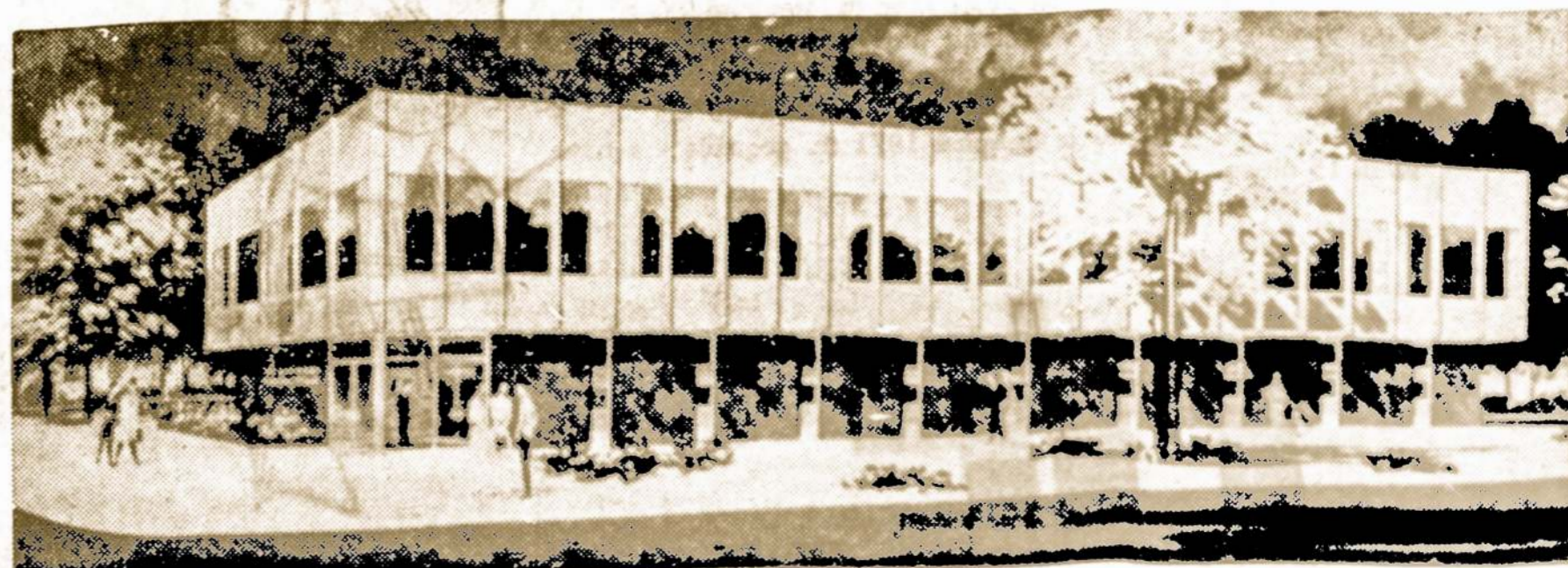
LINKSMIAUSIŲ KALĒDŲ ŠVENČIŲ LAIMINGŲ NAUJŪJŲ METŲ

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS
Sekretorius

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1447 SOUTH 49th COURT, CICERO, ILL.

Telefonai: Priemiesčio - 656-6330; Miesto - 242-4395

SEASONS GREETINGS

SEASONS GREETINGS TO ALL FROM
The 13th Ward Regular Republican Organization
3933 W. 63rd St., Chicago
Edmund Kucharski Ward Committeeman; Casimir Staszczuk—Alderman; William J. Neubauer—Ward Secretary.

SEASONS GREETINGS TO ALL FROM
DR. FRANK PLECKAS OPTOMETRIST
2618 West 71st St., PH 737-5149

SEASONS GREETINGS & BEST WISHES
HEINEN PRINTING CO.
"We Take Care Of All Your Printing Needs".
2446 West 49th St., Chicago, Ill 436-6552

SEASONS GREETINGS TO ALL FROM
ST. STEPHENS CATHOLIC CHURCH
Father Thomas Hanley, Pastor
1267 Everett—Des Plaines, Ill.

SEASONS GREETINGS & BEST WISHES
JIMMY WONGS RESTAURANT
465-5522

TO ALL OUR FRIENDS AND PATRONS

KOENEMANN SAUSAGE COMPANY

"Visit Our Delicatessen"
Rt 120 East of U.S. 12
Volo, Illinois

SEASONS GREETINGS TO OUR MANY FRIENDS

AND PATRONS
Courtesy of
REPUBLIC BANK OF CHICAGO
6501 S. Pulaski, Ph. 581-4500

SEASONS GREETINGS TO ALL OUR FRIENDS

RIDGE FUNERAL HOME
Personalized Service to fit all needs. For complete info. Call 586-7900 — Florian F. Ciesla, Director. 6620 W. Archer Ave., Chicago

BEST WISHES ALL FROM
FIRESIDE FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSN.
5041 W. 31 St. (31st St. & 50th Ct.), Cicero, Ill. Ph. TO 3-0780 or BI 2-4218

SEASONS GREETINGS TO ALL OUR FRIENDS AND ASSOCIATES
PARK ROLLER RINK,
16th & Sheridan Road
ZION, Illinois TR 2-8953

MERRY CHRISTMAS & A HAPPY NEW YEAR

TO ALL FROM THE CLYDE SAVINGS & LOAN ASSN. 5817 West Cermak Rd., Cicero, Illinois. All accts, insured up to \$20,000 by the F.S. L.I.C. BI 2-3810

SEASONS GREETINGS AND BEST WISHES

FROM DAN ROSTENKOWSKI
DAN ROSTENKOWSKI Congressman 8th District

YULETIDE GREETINGS

SOUTHWEST INN
4501 South Cicero. 582-3700

ODAAAAAAILTUAVAA

HOLIDAY GREETINGS
To Our Many Lithuanian Friends & Customers,
C. E. Niehoff & Co., 4925 West Lawrence Ave. Mfrs of Automotive products — AV 3-3400

MERRY CHRISTMAS HAPPY NEW YEARS from
State Repr. Walter "Babe" McAVOY, Committeeman
15th Ward Active Republican Organization

A BLESSED CHRISTMAS

OUR LADY OF VILNIUS CHURCH. 2327 W. 23rd Place, Father VI 7-6746
Father Fomifacas Vaisnoras, Pastor

SEASONS GREETINGS TO OUR MANY FRIENDS

From Civic Savings and Loan Association, 3522 W. 26th St., Chicago. Member F.D.I.C. Each Acct. insured up to \$20,000. LA 1-6200

SEASONS GREETING TO ALL
39th Ward Regular Democratic Organization: — Anthony C. Laurino, Alderman — William J. Laurino, 14th District State Rep. 738-5594

PAKEITĖ NUOMONĖ

Viena maža mergaitė nuolat gyvensi mokykloje, kad ji yra vyriausio direktoriaus dukterė. Apie tai nūgirdo jos motina, kuri nepatenkinta dukters plepalais, uždraudė jai apie tai kalbėti.
Po keletos dienų draugė klausia jos:
— Ką ar tu nesi direktoriaus dukterė?
— Maniau, jog esu, bet mama sako, kad ne.
— Kanadą surado 1497 metais anglų jūrininkas John Cabot.

KALĖDOŠSIANDIEN

Kalėdos tai bizniery — pelno šaltinis. Tai didžiausia jų pasiplnymo laikotarpis.

Nė jokių kitokių metų laikotarpiu biznis taip nepagyvėja, kaip šiuo kalėdiniu sezonu.

Kalėdinio biznio apyvarta siekia ne milijonus, o bilijonus dolerių.

Kalėdos tikintiesiems. — tai Kristaus gimtadienis.

Tačiau išbujojęs biznis pusė tūnai nūstelbia šią šventę.

Tos šventės sezonu naudojasi ir tie, kuriems Kristus ne galvoje. O kai kurie jų Kristui yra pirmutiniai priešai.

Yra tikinčiųjų, ypač dvasininkų tarpe, kurie apgailestauja Kalėdų sukomercinimą.

Ne mažai yra tokių, kurie tuo piktinasi, smerkia ir prieš tai kovoja.

Šiuo metu atsiranda ir tokių, kurie suunka: Kalėdos nėra Kristaus gimtadienis! Kristaus negimė gruodžio 25 dieną! Neigi Jis gimė pirmaisiais mūsų eros metais!

Toliau nurodinėjama, kad per kelėtą pirmųjų šimtmečių Kalėdų šventė nebuvo žinoma. Pirmieji krikščionys nešvėsdavo Kristaus gimtadienio.

Tie tvirtinimai nėra iš pirmo šilaužti.

Lietuvių Enciklopedija apie Kalėdas be kitko šitai rašo:

"Tikroji Kristaus gimimo data nėra žinoma, todėl pirmasis krikščionijos amžiais ji nevienuodai buvo nustatoma".

Toliau rašoma: "Kristaus gimimo šventės XII. 25. atkėlimui įtakos turėjo ir Romos civilinis kalendorius bei pagoniškoji "Solinctus" šventė.

KIENO PUSĖJE

Vartai skiria dangų nuo pragaro, sugedo ir Sv. Petras tariasi su Liuciferiu:

— Tu turi juos pataisyti, — tarią Sv. Petras.

— Apie tai aš nesapnuoju, — atkerta velnių šefas.

— Kaip sau nori, bet esu priverstas tave išpėti, jog kreipiesi teisman, — piktai pareiškia dangaus atstovas.

— Tuo manęs nepagąsdinsi, — juk visi teisininkai yra mano pusėje!

Vskas Nuėjo Niekals

— Sakai, turfo jis nepaliko?

— Ne. Matai, jis turto ieškodamas, neteko sveikatos, norėdamas gražinti sveikatą, neteko turto. Mirė nieko neturėdamas.

Avys Ėda Avis

Pietinėje dalyje Queensland, Australijoje, jau eilė metų siaučia sausras.

Dėl maisto stokos, avys gais-ta iš bado.

Dar gyvos esančios avys, ėda nugaišusių avių mėsa, palikdamos tik nugrauztus kaulus ir vilnas.

Apskaičiuojama, kad dėl sausrų, nugaišo virš dviejų milijonų avių. Ap.

Kalėdin'ai Rūpesčiai

Seniau sakydavo: "Kalėdos — ūkininkams bėdos." Mat, pa-baigoje metų reikėdavo išmo-kėti algas samdiniams ir tartis su jais dėl tolesnio darbo.

Nemažai rūpesčių šventės su-kečia ir dabar.

Dovanų parinkimai, sveikini-mų siuntinėjimai, namų papuo-šimai ir kitokie galvosūkių Kalėdų laikotarpį užklumpa mus iš visų pusių.

Logiška Išvada

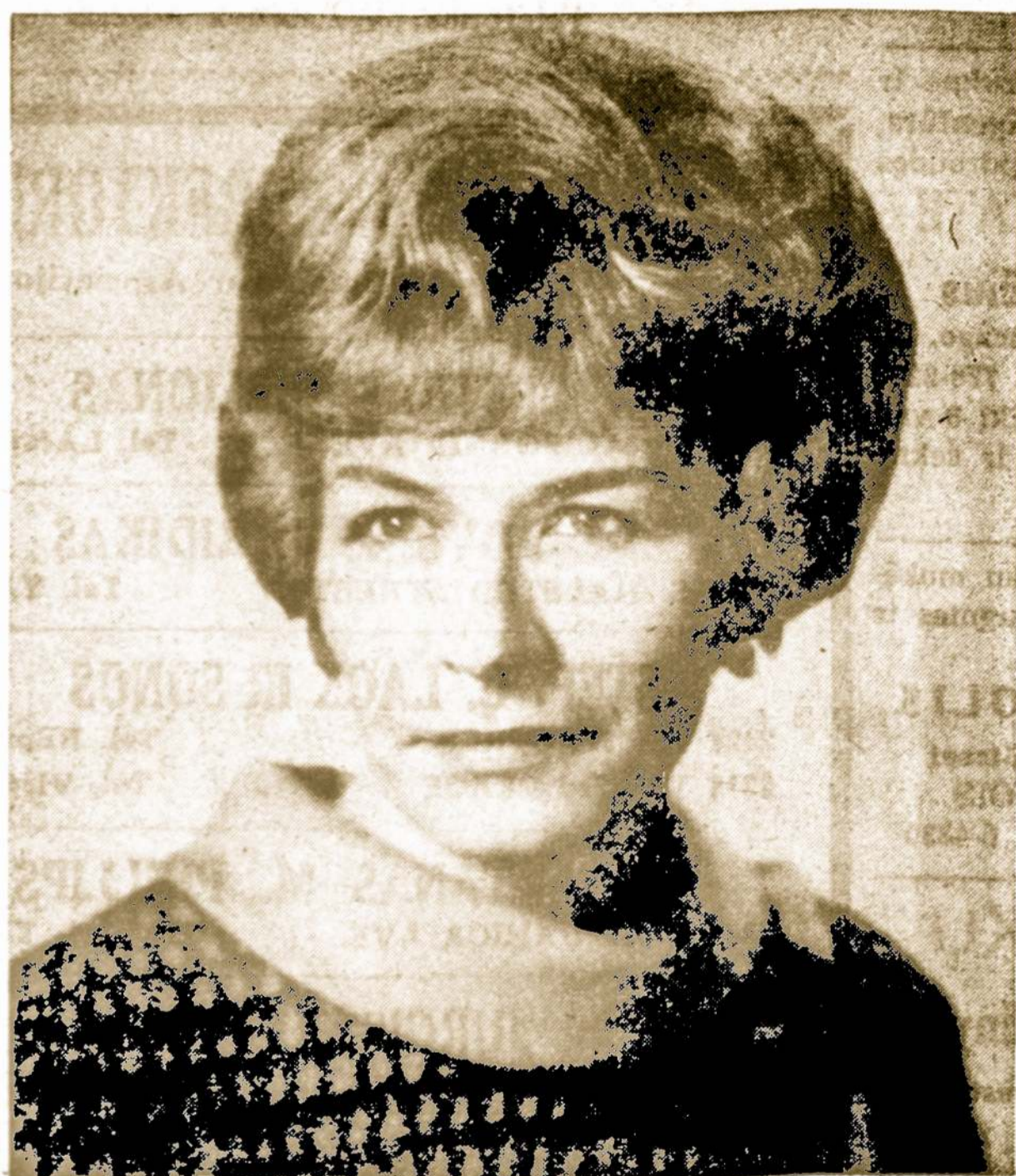
Mama pasakė Kaziukui, jog jį atnešė gandras. Sujdomingas berniukas klausia savo draugu-čio:

— Kur tu gimei?

— Ligoninėje.

— Iš tikro? Tai ką, ar sir-gai.

LINKSMŲ ŠVENTŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS

PHILOMENA D. PAKEL, Prezidentas

Mieli Draugai ir Kaimynai!

Baigiant senuosius metus, mes visi privalome užmiršti mūsų nepasisekimus ir klaidas. Mums prisimena tūkstančiai mūsų prietelių, kuriems teko patarnauti ir arčiau susipažinti, tai yra mūsų didžiausias turtas.

Skambant Kalėdiniais Varpams, ir girdint linksmas Kalėdų giesmes, Chicago Taupymo Bendrovės Valdyba, Direktoriai, ir visas personalas linki jums linksmy Kalėdų ir laimingų Naujų Metų. Mes tikimės, kad Jūs leisite ir ateityje Jums patarnauti.

Chicago Taupymo Bendrovės modernišką namas yra papuoštas Kalėdiniais pagražinimais, ir kviečia jus atsilankyti, ir karšta kavute ir užkandžiais pasivaišinti.

JOHN PAKEL, Valdybos pirmininkas
PHILOMENA D. PAKEL, Prezidentas

JOHN PAKEL Sr., Valdybos pirmininkas

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6245 South Western Avenue

CHICAGO, ILLINOIS 60636 TEL. GROVEHILL 6-7575

Kas Naujo Chicagoje

ir mūsų Lietuviškose Apylinkėse

KLEM ČIŽAUSKO GIMTADIENIS

Klemensas Čižauskas gražiai buvo pasveikintas jo gimtadienio proga, gruodžio 5 d. Gražus būrelis svečių Čižauskų rezidencijoje prie gražiai paruošto vaisių stalo linkėjo p-nui Čižauskui ilgiausių metų ir vaisinosi ligi vėlamos. Gavo pasveikinimą nuo fil. dr. Vinco Muraškos. P-nas Čižauskas buvo labai dėkingas svečiams už sveikinimus ir dovanas.

Remkim J. Bacevičių 13 Wardo Aldermanus!

UOZAS BACEVIČIUS

Marquette Parko biznierių ir profesionalų prisėdę Juozas Bacevičių 13 wado aldermanus.

Juozas Bacevičius yra patyręs politikoje ir dirba su visu atsidavimu dėl lietuvių ekonominės, kultūrinės ir politinės gerovės.

Pažymėtina, kad Juozas Bacevičių visi šikagiečiai gerai pažįsta ir įvertina jo atliekamus darbus, kaip visuomenės orga-

nizacijų veikėjo, Marquette Parko Namų Savininkų org. pirm., Prekybos Rūmų vicepirm., M. Parko LB vicepirm., South West Property Owner's & Protective Assn kasininko, South West Real Estate Board, Insurance Underwriters of Ill., real estate brokerio ir kt. Lietuviai labai pasipiktino demokratais ir 13 wado politikieriais, kad suskaldė 13 wadą. Be lietuvių pritarimo arba jie tokį nelemtą skaldymą įvykdė. Šis skaldymas padarytas dėl politinio "skikmo". Todėl Juozui Bacevičiui vadovaujant, tam pasipriešinam ir vykdysim kovą toliau.

Lietuvių vieninga Marquette Parko kolonija buvo sukurta dėl mūsų visų energijos ir pastangų dėka, pakilome ekonomiskai, ir igijome politinės reikšmės. Tą viską turime dabar išlaikyti.

Mes prašome pagalbos visų Chicago lietuvių, kad Juozas Bacevičius būtų išrinktas į 13 wado aldermanus.

Marquette Parko lietuvių kova dėl išrinkimo yra brangi. Jeigu p-nui J. Bacevičiui teks išsukti 40,000 laiškų balsuotojams, skaitant po 25 c. už laišką, tai susidarys išlaidų iš viso \$10,000, o kur dar kitos išlaidos. Jeigu mes norime Marquette Parką išlaikyti vienoj grupėje, tam reikalingų prašome pagal savo išgales pinigine auką šiam politinui laimėjimui užtikrinti.

Kaip mes J. Bacevičių išrinksim į 13 wado aldermanus, jis dės visas pastangas, kad Marquette Parko kolonija nebūtų suskaldyta, o būtų vieninga. Tuo būtų ji bus išlaikyta lietuviška.

Aukus siųsti J. Bacevičiaus 13 wado Aldermano Išrinkimo Komitetui, adresu: 6455 So. Kedzie St., Chicago, Ill. 60629.

J. Bacevičiaus 13 Wardo Aldermanu Išrinkti Komitetas

TRUMPOS ŽINIOS

Frank Zogas, Midland Savings and Loan Association prezidentas su ponia, gruodžio 15 d. Kalėdų švenčių proga pavaišino savo direktorjus ir darbininkus. Visi nuoširdžiai dėkoja.

P-niai Eleonorai Uzemeck buvo padaryta sėkminga operacija Evanstono ligoninėje gruodžio 15. Jos kambarys Nr. 492. Draugai linki jai greit pasveikti ir sustiprėti.

P-nia Michalina Baronienė išskrenda į Floridą pas savo dukrą Lillian ir žentą Povilavičių, kurie ten pastoviai gyvena.

Juozas ir Al. Naujokaičiai, vietoj siuntus kalėdines atvirutes paaukėjo "Sandarai" \$10.00. Tuo pat sykiu jie sveikina visus jų klientus, pažįstamus ir draugus šv. Kalėdų proga.

A. Trečiokas, Lemont, Ill., užprenumeruodamas "Sandarą", kaip Kalėdų dovaną savo sūnui dr. Leopoldui J. Trečiokui, gyvenančiam Santa Monica, Calif.

Dan ir Julija Liutikai, 2412 71 St. Kalėdų proga, užsakė "Sandarą" savo mamytėi, p-niai Genei Bajorūnais, 7315 S. Albany ir švogerui Juozui Liutikui, Oak Lawn, Ill.

Dr. A. Gussen, Cicero, Ill., sumokėdamas už pren., pridėjo dar ir auką laikraščių parenti.

Real Estate agentui, Stanley Daržui užtikrinti maža nelaimė. Krišdamas ant šaligatvio, prie savo namų, susižeidė ir dabar turės gydytis.

Siūlyta Dalvauti

Chicago Lietuvių Našlių-klių ir Pavienių Klubas rengia Naujų Metų parengimą, kuris įvyks gruodžio 31 d. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Pradžia 7 val. vakare.

Visi klubo nariai ir gėrbiams svečiai, kviečiami gausiai atsilankyti Sokiams gros George Joniko orkestras. Veiks bufetas su gėrimais iri užkandžiais. Įėjimas \$1.50. Rengimo komisija ir svečių patarnautojai parūpins, kad visiems visko užtektų. Iki malonaus pasimatymo. —M. U., raš-kė

JŪRŲ SAULIŲ UŽBAIGTUVIŲ BALIUS

Chicago Jūrų Saulių Gen. Daukanto kuopą rengia Kalėdų antrą dieną Plaukiojimo sezono

MOVING Apraustas Perkraustymas

A. VILIMAS

823 WEST 34TH PLACE
Telef. FRontier 6-1882

Iš k. į d.: ponia Marcelė Tiškevičius ir ponia Vincenta Radvilas. Jos buvo nufotografuotos kai aplankė Kalėdų programą Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje gruodžio 6 d. Programą atliko Zymantų dainuojanti šeima.

PETRAS JARAS MINĖJO SAVO 91 M.

Zinomas ilgametis mūsų veikėjas Petras Jaras, gyvenęs Baltimore, Md., gruodžio 14 paminėjo savo 91 gimtadienį. Jis gimė 1879 m.

Prisiųsdamas už prenumeratą, jis dar pridėjo ir auką, už kurią esame labai dėkingi. Linkime jam geros sveikatos ir ilgiausių metų.

SOFIJA VEBRIENĖ PATEN- KINTA KELIONE PO EUROPOS KRAŠTUS

Sofija Vebrienė, gyv. Marquette Parke, praėitą vasarą su ekskursija buvo Portugalijoje, Prancūzijoje, Ispanijoje ir Italijoje. Jai padarė didelį įspūdį Lourde, kur 1,000 ligonių vežimėliuose ieškojo sveikatos. Fatimoj matė gėmimo vjetą piemenėlių, mačiusių šv. Mariją. Nors ši vietovė mažiau lankoma, tačiau pasižymi savo gražiomis apylinkėmis. Muziejuose matė originalių meno kūrinių: Rafaelo, Angelo, del Greco (Toledo, Madride), Vatikane šv. Petro bazilikoj Sikstino koplyčią, popiežiaus vasaros rezidenciją ir kt. Didelį įspūdį padarė Romos Koliziejus, kur buvo pastatyta Aidos opera. Kelionėje teko pavargti, bet patirti įpuodžia ilgam pasiliks atmintyje.

Kariškai Kalbant

— Koks skirtumas tarp forto ir tvirtovės?
— Pirmiausiai, fortas yra vyriškos giminės, o tvirtovė — moteriškos.
— Kuris iš jų pavojingesnis?
— Aišku, kad moteriška tvirtovė, nes ją sunkiau nutildyti.

Restoranas KAUNAS

2601 West 47 Street.
VĖL ATIDARYTAS
Savininkai: V. ir K. Vilniškaičiai
Nuo 6 v. ryto iki 7 val. vak.
pirmadienio iki penktadienio.

D. PETRAVIČIUS

Plumbing and Heating Service.
Guaranteed Flood Control.
Clean and Repair Catch Flood Control.
950 WEST 36TH STREET
Chicago, Illinois
Phone: 523-2267 Before 9 A.M.

BELL REAL ESTATE

Juozas Bacevičius
6455 So. Kedzie St., Chicago, Ill. 60629
Telef. 778-2233
Istaiga veikia: nuo 9 iki 8 val. vak. kasdieną. Seštad. ir sekm. nuo 9 iki 4 val. p. p.

GUŽAUSKŲ

Beverly Hills Gėlinyčia
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuviams ir dū kitų visokių papuošimų.

2443 WEST 63RD STREET
Tel. PROspect 8-0833 - 8083
Antanas ir Aldona Gužauskai
Savininkai

Socialinis Draudimas

L.B. Socialinio klubo valdyba gavo iš Valstybės departamentu Wasringtone, D. C., paaikškinimą apie abišalę sutartį dėl pensijų ir kitų mokėjimų su Vak. Vokietija, kuri liečia abiejų kraštų piliečius. Tuo reikau platesnių informacijų galima gauti klubo valdyboj, 3548 S. Emerald Ave., Chicago, Ill. 60609, tel. LA 3-1387 (po 6 val. vak.). V-ba

J.I.B. vaistai, Sveicarijoje yra patentuoti No. 458628. U.S.A. ir Europoje registruoti, ATAUGINA PLAUKUS, išgydo pleiskaną, sašus, niežėjimą, sulaiko plaukų slinkimą, atgauna natūralią plaukų spalvą MOTERIMS IR VYRAMS, 100 proc. garantuotai JIB vartodamas nebūsi plikas nei žilas. Užsakymus siųsti Money order \$6.00.

J. I. B. LABORATORIJA, 1437 So. 49th Avenue
Cicero, Illinois 60650

LIETUVIŲ TELEVIZIJA

2615 West 43 Street, Chicago, 60632
Tel. 254-2233 arba PR 8-5374

CONTINENTAL RESTAURANT IR

Delicatessen Maisto Produktai

Paruošiam ir pristatom maistą pramogoms, vestuvėms, banketams ir pan

JONAS IR GENOVAITĖ MALIORIAI
Savininkai
3139 So. Halsted Street,
Chicago, Illinois 60608
Tel.: 842-9559

MOVING MOVING

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

Ugu metu patvrimas - Pigus sažiningas patarnavimas Naujų didelių sunkvežimiais - Patobulinti perkraustymui įrankiai
Kaip patys sunkvežimiai, taip ir jūsų perkraustomi baldai
YRA APDRAUSTI - INSIURINTI.

ALBINAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Street Chicago, Ill. 60636
Telefonas: WALbrook 5-9209

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

STEP. C. LACK IR SŪNŪS

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE Tel. YArds 7-1138, 1139

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Tel. OLYmpic 2-1003

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ-NAKTĮ. TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

Jums Tinkamiausiai Galės Patarnauti

NORMAN BURŠTEINAS, kallių kraituvė ir siuvykla

Priima užsakymus naujiems ir pataiso ir persiuvą dėvėtus. Toj srity dirbo Kaune, o nuo 1950 m. Chicagoj. Jis aprengejus lietuviams tinkamu skoniu ir jo patarnavimu būsit patenkinti. Priima kallių valymui ir apsaugai.

185 North Wabash Ave., telef. 263-5826 ir bute 577-8489

Linksmų Kalėdų Švenčių Laimingų Naujų Metų

visiems mano giminėms ir geriems pažįstamiems, "Sandaros" redaktoriui M. Vaidylai pilnai pasveikti ir visam "Sandaros" štabui ir jos skaitytojams linkiu sveikiems būti ir linksmiai praleisti šventes ir sulaukti laimingų 1971 metų.

Juozas Ascilla

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(Licensed by VNESHPOSYLTORG)

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

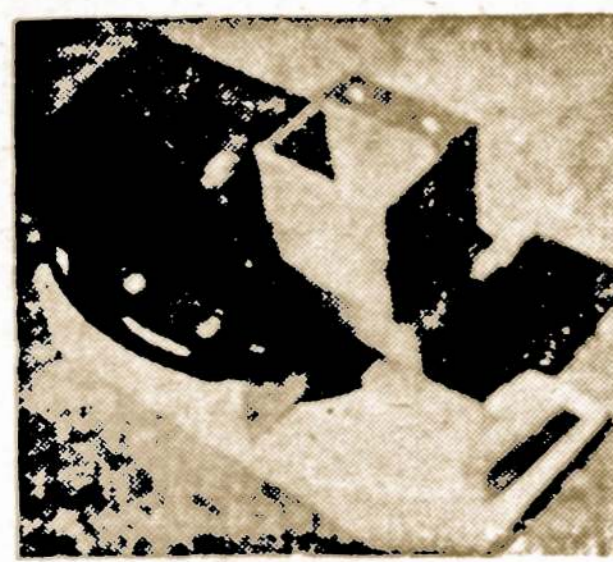
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas. automobiliai, motociklai, šal-

dytuvai, maistas, doleriniai Certifikatai.

Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

Praktiška Mašina Bulvėms Tarkuoti TINKA VALGYKLOMS IR PRIVATINIEMS NAMAMS

Ši Mechaniška Tarka Yra

Mano Paties Pagaminta.

+ Gerai atlieka darbą

+ Lengva Operuoti

+ Nebrangiai Kainuoja

102 SPRINGS STREET

WILLOW SPRINGS, ILL.

Viktoras J. Schults (Šukys)

DEL INFORMACIJŲ, PAŠAUKITE TERMINAL 9-6823

PASINAUDOK DABAR AUKSTESNIAIS DIVIDENDAIS

5%	6%
Passbooks	\$5,000 minimum
5 1/2%	2 year certificate
Investment	5%
bonus plan	\$1,000 minimum
\$1,000 minimum	1 year certificate

Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N

4071 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632 LA 3-8248